A. 1863. N°. 46. Woensdag 10 Junij. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor *Batavia*	ƒ 12,50.
„ *Java*	„ 15,—.
„ de *Buitenbezittingen*	„ 15,—.
„ *Nederland*	„ 22,50.

De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. van Dorp; Agenten: te *Samarang*, de GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. van Dorp; te *Soerabaija*, le Roy & Co. te *Pasoeroean*, WELTERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. van DORP; te *Madura*, C. A. van der VOORT; te *Padang*, van ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. H[...]EN & Co.; te *Makassar*, K. SUTHERLAND, en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, [...]markt te *Amsterdam*.

De **JAVA-BODE** verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden ƒ 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijzen.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 ure.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

Sluiting der Mail,

op Zondag den 14den Junij.

Vendutiën.

Donderdag 11 Junij
Voor een woonhuis in het kampement door Schreuder & van der Crab.
en
Voor het commissiehuis van van Riet en Wijnveldt.
Vrijdag 12 Junij
Voor het woonhuis van Lauw Eklong door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.
Zaturdag 13 Junij
In 't Vendu-lokaal.
Maandag 15 Junij
Voor de sociëteit Concordia door van Riet en Wijnveldt.
en
Theeveiling door John Pryce & Co.
Dingsdag 16 Junij
Voor het woonhuis van den heer Ham door Schreuder & van der Crab.
en
Houtveiling door Cassalette & Co.
Woensdag 17 Junij
Voor het woonhuis van den heer Mr. Fokker door Cassalette & Co.
en
Voor het commissiehuis van van den Abeelen & Co.
Dingsdag 18 Junij
Voor het woonhuis van Oeij Kiaauw door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van van den Biesen & Co.
Vrijdag 19 Junij
Voor het woonhuis van den heeer van Hemert.
en
Voor het commissiehuis van Schreuder & van der Crab.
Zaturdag 22 Junij
In 't Vendu-lokaal.

ADVERTENTIËN.

Bevallen van eenen ZOON *C. Schröder, Ferwerda*
Tebing Tinggie, den 24sten April 1863. (2089)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Mevrouw *J. Croockewit, Myers.*
Kaijoe-Tanam (Ass. Res. Priaman, Sumatra's W. kust), 5 Mei 1863.
Eenige Kennisgave. (2085)

Bevallen van eene DOCHTER *E. J. van Lier*, geb. *Koopman.*
Padang, 11 Mei 1863. (2086)

Bevallen van eenen ZOON *J. C. van Haasen*, echtgenoot van
J. C. HAMEL.
Padang, 18 Mei 1863. (2084)

Bevallen van eene DOCHTER *S. de Zoete, Williard.*
Soerabaija, 29 Mei 1863. (2137)

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON *J. Wagnfoort*, echtgenoot van
N. G. A. VAN ABKOUDE.
Tjilangkap (*Krawang*), 1 Junij 1863. (2107)

Bevallen van eene DOCHTER *C. E. Eschauzier*, geb. *van Teijlingen.*
Pasoeroean, 3 Junij 1863.
Eenige en algemeene kennisgeving. (2143)

Voorspoedig bevallen van een ZOON de geliefde echtgenoot van
E. J. CORNELIS,
Catechiseermeester.
Batavia, 3 Junij 1863. (2088)

Na een smartelijk lijden werd mij heden door den dood ontrukt mijne geliefde echtgenoot *Catharina Ferwerda*, mij nalatende vijf kinderen, nog te jong om dit verlies te beseffen.
C. L. SCHRÖDER,
Majoor.
Tebing Tinggie, den 24sten April 1863.
Eenige Kennisgave. (2090

VENDUTIE

op Donderdag 11 Junij 1863,

voor het Commissiehuis van

VAN RIET & WIJNVELDT,

van diverse LIJNWADEN,
KRAMERIJEN, GLASWERK, PARFUMERIEN, PROVISIEN en DRANKEN, TABAK in halve en kwart ponden, etc., etc. (2117)

Op de Vendutie

van Donderdag 11 Junij 1863,

zullen door

van Riet & Wijnveldt

verkocht worden:

75 vaatjes BOTER.
1 kist NAALDEN.
4 doz. HOEDEN.
12/2 „ fijne Italiaansche STROOHOEDEN.
Eene partij TOILET ZEEP in kleine kavelingen.
1 kist SPEELGOED „ do. do.
7 vaten HARING.
1 kist 25 ps. CACHEMIRES.
100 vaatjes LOODWIT. (2153

VENDUTIE

op Donderdag, den 11den Junij 1863,

voor een Huis in het *Kampement No. 14*,

door

Schreuder & van der Crab,

van divers MEUBLAIRE,

benevens een JAGTGEWEER, een FLUIT, een goed gedresseerd, RIJPAARD, KLEEDING en UNIFORM, HOROLOGIEN diverse BOEKWERKEN, waaronder een miniatuur, BIBLIOTHEEK der Deutsche Classiker in 200 bandjes enz., enz., alles afkomstig van wijlen den kapitein der Infanterie *B. F. L. J. Klamberg.* (2100)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 12den Junij bij

CASSALETTE & Co.,

van

een factuur PORCELEINWERK,

bestaande uit witte en vergulde THEESERVIEZEN, WASCHSTELLEN, waarlooze platte, soep- en dessert-BORDEN, GROENTEN SCHOTELS met deksels, enz., enz.

Verder:

fraaije bronzen en wit en zwart marmeren PENDULES,

circa 80 HUISKLOKKEN, waarbij fraaije 8-daagsche AMERIKAANSCHE KLOKKEN, eenige dozijnen AMERIKAANSCHE STOELEN, FLORIDA WATER, JAPANSCHE VLOERMATTEN, JAPANSCHE MATTEN.

Verder:

4 vaten 500 KOFFIJMOLENS.
1 kist 100 gros POTLOODEN.
1 » 350 » STALEN PENNEN.
1 » 50 ps. WAGEN- en BENDIELANTAARNS.

ENVELOPPES, gemaakte BLOEMEN, MANDJES, BEHANGSEL PAPIER, CARPETTEN en ALCATIVES, fraai PLEETWERK, een kist ETAGÈRE VOORWERPEN, DAMAST voor Meubelbekleedsel, LEDEREN TASSCHEN voor Mailreizigers, 21 IJZEREN LEDIKANTEN.

Voorts:

Roode Wijn in kistjes van 4 dozijnen,

RHIJNWIJN, MADEIRA, PORTWIJN, VERMOUTH en MEIWIJN ESSENCE. (2104)

Op de Vendutie

van Vrijdag den 12 Junij bij

CASSALETTE & Co.,

zullen nog worden verkocht:

21 vaten à 1 pik. kleine SPIJKERS door zeewater beschadigd.
L F 68/70 3 kisten SCHRIJF- en ZAKBOEKJES en ROSBORSTELS.

Beschadigd aangebragt per *Doggersbank.*

En:

12 fraaije wit Porcelein EETSERVIESEN.
2 kisten 30 dozijnen TAFELKLEEDEN.
5 » à 25 gr. LUCIFERS.
5 » » 50 dozijnen EAU DE COLOGNE.
2 » 200 » TABAKSDOZEN.
1 » 100 » SCHAREN.
6 » 500 » ZAGEN.
5 » 24 » RAAMSPIEGELTJES.
25 stel patent WAGENASSEN en VEEREN.
10 stuks gekleurd RIJTUIGLAKEN.
40 » RIJTUIGPASSEMENT. (2155)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 12den Junij,

voor het Huis van

LAUW EKLONG,

in den Gang Pasar Lama; Chineesche Kamp, door

J. SPEET,

van MEUBELEN,

als STOELEN, BANKEN, groote MARTEVANEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, PENDULES, 2 goedloopende BENDIEPAARDEN en een BENDIE, alsmede eenige JUWEELEN, GOUD- en ZILVERWERKEN. (2093)

Op Zaturdag, den 13den Junij 1863,

des morgens ten 10 ure,

zullen in het Lokaal van het Vendu-Kantoor alhier publiek worden verkocht:

de navolgende PERCEELEN,

staande ten name van den Heer J. F. HECKLER,

als:

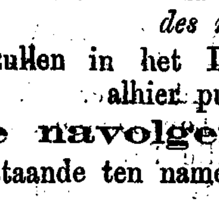

1o. Een ERF bebouwd met een groot STEENEN WOONHUIS en dito BLOKKEN BIJGEBOUWEN, gelegen in blok M, derde deel, sectie een, No. 140, buurt of wijk *Rijswijk*, bij de verponding geregistreerd onder No. 9020.

2o. Een ERF bebouwd met een groot STEENEN PAKHUIS, gelegen in de stad, blok L, deel 19, No. 105, buurt of wijk Voorrij-oost, bij de verponding geregistreerd onder No. 9436,

en zulks ten behoeve der eerste Verbandhouders. (2095)

Vendutie.

Op Zaturdag, den 13 Junij aanstaande,

des voormiddags ten 10 ure,

zal in het Lokaal van het Vendu-Departement alhier publiek worden verkocht:

het HUIS op Goenoeng Saharie,

nabij het *Hotel Willem II*, thans bewoond door Mevrouw *Varkevisser.*

Het huis is inmiddels uit de hand **TE KOOP.**

Te bevragen bij de

O. I. MAATSCHAPPIJ VAN ADMINISTRATIE EN LIJFRENTE.

(2087) (*Kantoor Batavia*).

VENDUTIE

op Zaturdag, den 13den Junij 1863,

in het Lokaal van het Vendukantoor, door

Van den Abeelen & Co.,

op last van den Vice-Consul der Vereenigde Staten van *Noord-Amerika,*

ten tien ure precies,

à 6 pCt. Vendusalaris,

van het Amerikaansche Schip

NEWARK,

groot 323 tonnen, gebouwd in 1832 te *New-York*, met ZEILEN, ANKERS, KETTINGEN en verdere inventaris, benevens de inhebbende lading van 1700 vaten TRAAN, zooals schip en lading door de bemanning geheel verlaten, volgens de laatste berigten is liggende of niet liggende op een rif tusschen de Noord-Oost en Oostpunt van Sandelwood-eiland. (2149)

VENDUTIE

op Maandag den 15den Junij 1863,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

op last van den Britschen Consul,

ten 10 ure precies,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van het Engelsch Barkschip

COLONSAY,

groot 235 tonnen, gebouwd in 1861 te *Greenbek* en geregistreerd A. 1. voor 8 jaren, met Zeilen, Ankers, Kettingen en verdere inventaris, zoo als het schip alhier ter reede ligt *en daarna*

à Contant en tegen $1\frac{1}{4}$ *pCt. Vendusalaris,*

van

2780 kisten Chinesche Thee,

in Entrepôt, bij kavelingen van 25 kisten, als:

D & Co. No.	1.	327/1	kisten	Thee	„Oopack."	
„	1.	36 pakken 144/4	kisten	id.	id.	
„	1.	1214/2	kisten	Thee	„Oopack."	
„	2.	117/1	„	„	Moning."	
„	2.	379/2	„	„	idem.	
„	3.	307/1	„	„	idem.	
„	1.	328/1	„	„	Hyson shin.	
„	2.	55/2	„	„	idem.	
„	1.	9/4	„	„	idem.	
„	2.	7/4	„	„	idem.	
„	3.	1/4	„	„	idem.	

(2118)

Op de Vendutie

van Maandag den 15den Junij,

zullen alsnog worden verkocht:

637 *Kisten Chineesche Thee,*

gelost ex *„Colonsay"* en van Banka aangebragt per *Koningin der Nederlanden.*

(2158) JOHN PRYCE & CO.

VENDUTIE

op Maandag den 15den Junij 1863,

voor de MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA,

door

Van Riet & Wijnveldt,

van alle de **Lampen**, als wordende deze door **gas** vervangen,

het RESTANT DRANKEN (puike kwaliteit) van den heer *Cavadino*, in kleine kavelingen, DJATTIHOUTEN STELLINGEN, BUFFETTEN en BUFFET-BENOODIGDHEDEN.

Verder: *wegens vertrek:*

van den ceteren INBOEDEL van den WelEdelGestr. Heer *A. Knoote*, Kapitein der Infanterie, bestaande uit SPIEGELS, SCHILDERIJEN, HANG- en TAFELLAMPEN, TAFELS, STOELEN, LEDIKANTEN, WAPENS, WAGENS en BENDIES, RIJ-, WAGEN- en BENDIE PAARDEN, ZADELS, enz., enz. (2152)

HOUT-VENDUTIE

op Dingsdag, 16 Junij,

op het Heemradenplein,

door

CASSALETTE & Co.

VAN BALKEN, KROMHOUTEN EN PLANKEN. (2156)

VENDUTIE

op Woensdag den 17 Junij 1863,

voor het commissiehuis van

van den Abeelen & Co.,

van

Boter, Maroquin Leder, Verfkwasten, Mechaniek Speelgoed, Hangstolpen, Americaansch Meel, Fransche Martevanen.

30 kisten PAUILLAC MEDOC à 4 dozijn.
50 „ VERMOUTH.
50 „ HAUT SAUTERENE.
50 „ RIJNWIJN (Niersteiner.)
20 stellen WAGENVEEREN en ASSEN met Patent Oliebussen.
8 kisten JACONNETS.
2 balen Rijtuig LAKEN in Diverse kleuren.
Eene Factuur fijne Fransche porceleinen
Tafel- en Theeserviezen,
dito dito **Waschstellen.**
23 balen KOFFIJ.
1000 bossen PADI. (2157)

VENDUTIE

wegens vertrek:

op Woensdag den 17den Junij,

voor het woonhuis van den Heer

Mr. A. M. FOKKER,

op *Kramat*, door

CASSALETTE & Co.,

van diverse Meubels en Huisraad, Paarden, Rijtuigen, enz., enz.

(2105)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op den 20 dezer des morgens ten 10 ure, zal in het Vendu-Lokaal alhier, tegen 4 pCt. vendusalaris worden verkocht:

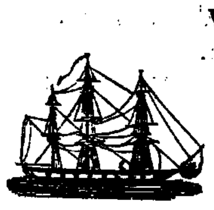

het Snelzeilend Ned. Ind. Brikschip

ZWALUW,

ladende ruim 6000 picols, met deszelfs staand en loopend tuig, Inventaris enz., zoals hetzelve alhier ter Reede is liggende.

(2096) HAAGER & SCHUURMAN.

VENDUTIE

wegens vertrek,

op Maandag den 22 Junij,

voor het woonhuis van den WelEdelen Heer

C. SCHULTZE,

Koningsplein, door

CASSALETTE & Co.,

van deszelfs keurigen Inboedel, zullende nader breedvoerig worden omschreven. (2106)

VERKOOP

DER

Arak-Fabriek DINOYO.

In de tweede helft der maand Junij

zal op publieke veiling worden verkocht:

de bijzonder gunstig gelegen

ARAK FABRIEK DINOYO,

werkende met vier groote en [illegible] KETELS, zijnde een der grootste en beste [illegible] van die soort op *Java*, liggende [illegible] rivier, op 4 palen afstand [illegible] zal plaats hebben, in het [illegible] ondergeteekende, waar alle [illegible] zijn.

(2160) [illegible] ZOMAN.

VERKOOP
van eene
VRIJE SUIKERONDERNEMING
in de residentie *Cheribon*.

Op Zaturdag, den 4den Julij aanstaande,
zal door tusschenkomst van het Venduedepartement, te *Cheribon* publiek worden verkocht:

de Suikerfabriek SIEGONG,

benevens WOONHUIS, BIJGEBOUWEN, enz. met het regt van opstal op den daartoe behoorenden grond, groot circa acht bouws, expirerende met den jare 1879 gelegen in de dessa *Karangsoewoeng*, distrikt *Sindang Laut*, regentschap en residentie *Cheribon*.

In de Fabriek bevindt zich een zeer goede **Stoommolen** met verder toebehooren, volgens inventaris, en wordt tevens onder den verkoop begrepen een aanplant van

24 bouws Zwart Riet voor bibiet.

Nadere informatien te bekomen bij den Heer VORSTIUS, Administrateur der nabij gelegen Suikerfabriek *Sindang Laut*, en bij den Vendumeester te *Cheribon*, zoomede bij de

O. I. MAATSCHAPPIJ VAN ADMINISTRATIE en LIJFRENTE (Kantoor) | *Batavia.* | *Samarang.*

(2151)

VERKOOP
van
Eene partikuliere SUIKERONDERNEMING en van
Een WOONHUIS en ERF te Pattie.

Op Maandag, den 6 Julij aanstaande,
zullen de Ondergeteekenden door de Heeren

SOESMAN & Co.,

te *Samarang*, publiek doen verkoopen:

de partikuliere Suikerfabriek ANG KATTAN

met het eigendom van den daartoe behoorenden grond, groot acht bouws of 4000 vierk. roeden, gelegen in het district *Ang Kattan*, nabij *Pattie*, residentie Japara, bij de verponding geregistreerd onder No. 100, alsmede den tot de fabriek behoorenden, completen Inventaris.

Voorts het ERF te *Segodie*, gelegen te *Pattie*, bij de verponding geregistreerd onder No. 89 met daarop staande WOONHUIS, BIJGEBOUWEN, WAGENKAMER en GROOTE LOODS, alles met pannen gedekt.

Inventaris en koop conditiën liggen ter inzage bij de Heeren DÜMMLER & Co., te *Batavia*.
» » B. J. VAN ECK & Co., te *Soerabaija*.
» » H. VON NOSL, te *Ang Kattan (Pattie)*.
» » SOESMAN & Co., te *Samarang* en bij de Ondergeteekenden te *Samarang*.

☞ Genoemde **PERCEELEN** blijven inmiddels uit de hand **te Koop**.

(2119) VAN DEN BROEK & VEECKENS qq.

Op eenen nader te bepalen dag in den loop van deze maand zullen de ondergeteekenden
op publieke Vendutie verkoopen:
eene belangrijke Partij
"IJZERWERKEN."

(2115) JOHN PRYCE & Co.

Verkoop van een Rijstpel-Etablissement.

Op een nader te bepalen dag zal in het laatst der maand Junij te Batavia worden verkocht:

Het Rijstpel-Etablissement, genaamd PALASARIE,

met deszelfs volledigen en zoo goed als nieuwen inventaris, gelegen op 3 palen afstands van Bandong aan den grooten weg naar Bandjaran.

Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris Mr. A. M. MEERTENS, te *Batavia*.

Inmiddels uit de hand te Koop. (2073)

Photographische TYPEN van Java à *f* 3.— per stuk.

Te bekomen bij den Boekhandelaar
(2074) H. M. VAN DORP, te *Batavia*.

Op nieuw verkrijgbaar bij
Gebr. ROSELJE en Co.:
TURKSCHE BADHANDDOEKEN.
(2110)

Best VALKERBIER

in FLESSCHEN, afgetapt in de Brouwerij **de Valk** te *Amsterdam*, heden ontvangen bij
(2102) WINSSER, DE LANGE en Co.

Een Prachtig Factuur
GOUDWERKEN,
ontvangen door
Van Riet en Wijnveldt,
als:

[illegible] Heeren en Dames HORLOGIËN, HORLOGIEKETTINGEN, (Parures, Demi Parures,) ARMBANDEN, BROCHES, [illegible]LOODEN, ALLIANCE RINGEN, CHARIVARIS, [illegible]LONS, FLACONS met Gouden Doppen, MINIATUR[illegible] voor 6 en 8 Portretten, VESTEN MANCHETTE[illegible] HORLOGIESLEUTELS, HALSKETTINGEN, [illegible]ien, RIDDERORDEN in [illegible]
(2114)

De ondergeteekende [illegible] zich voortdurend aan voor[illegible]

Boekbinderij, Liniëe[illegible]
Lithographie.

(20[illegible]) H. M. VAN DORP.

Ingelegde
Hollandsche Groenten
in Keulsche potten, in 1/4 ankers en in groote steenflesschen, als:
Bloemkool,
Roode kool,
Kropsalade,
Snijboonen,
Spergeboonen,
Brusselsche Kooltjes,
Andijvie,
heden ontvangen bij
(2101) WINSSER, DE LANGE & Co.

BONNES VOITURES à LOUER
à *f* 4.— en 5.—
Chez J. RENAUD.
(2112) *Gang Patjenongang.*

Ontvangen:
PROPATRIA PAPIER
1e kwaliteit,
afgesneden en onafgesneden *f* 9,—
do. 2e soort „ 8,—
do. 3e „ „ 7,—
(2120) H. M. VAN DORP.

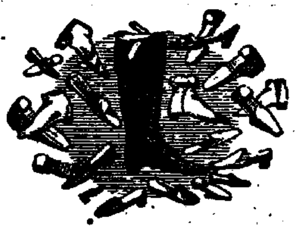

N. PASCAL,
Sluisbrug,
Fabriekant van Schoenen en gros en détail,
heeft de eer het publiek van *Batavia* en *Java* te berigten, dat zijn **MAGAZIJN** ruim voorzien is van
HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN.
en dat hij een ***aanzienlijk rabat*** geeft bij verkoop ***à Contant***. (2135)

JAVA-BODE.

HEEREN INTEEKENAREN op dit blad, die hun Abonnement voor het Tweede halfjaar 1863 wenschen te continueren, worden beleefd verzocht hiervan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan den Onderteekende of aan de Agenten, aan 't hoofd der Courant bekend gesteld, met bijvoeging van de Abonnementsgelden, onder herinnering, dat de betaling hiervan *vooruit* behoort te geschieden. Op de Buitenbezittingen waar geene Agenten zijn, kunnen opgave en betaling geschieden aan de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES.

Abonnementsprijs per halfjaar.

BATAVIA	*f* 12,50.
BUITEN BATAVIA	„ 15,—.
CHINA en JAPAN	„ 17,50.

MAIL-EDITIE.
Abonnementsprijs per jaar.

BATAVIA	*f* 20,—.
BUITEN BATAVIA en voor NEDERLAND	„ 25,—.

Brieven franco.
(2076) H. M. VAN DORP.

In commissie ontvangen:
KOPER- en IJZERDRAAD GAAS in breedte van 60 tot 128 Ned. duim.
(2111) GEBRS. ROSELJE & Co.

GEWIGT.
Bij **G. Kolff & Co.**, te *Batavia*, in commissie:
Geijkt ijzeren gewigt, van BECKER & BUDDINGH, in gesorteerde stellen van 80 kilo's.
Koperen gewigt, in kistjes, voor huiselijk gebruik.
Medicinaal gewigt, in kistjes.
Bascules van H. OLLAND, te *Utrecht*, met gewigten. (2150)

Boekhandel van H. M. VAN DORP, *Batavia.*
TAUCHNITZ EDITION,
in nette linnen banden.
Yonge, Dyvenor Terrace.
» , The daisy Chain.
» , Heartsease.
» , The young Stepmother.
» , The heir of Redcliffe.
» , Hopes and Fears.
John Halifax, Gentleman.
A life for a life.
The head of the family.
Agathes Husband.
Romantic Tales.
A womans thoughts about women.
Domestic Stories.
Trollope, The Warden.
» Doctor Thorne.
» Brachesters Towers.
Thackeray, The Virginians.
» Pendennis,
» Four Georges.
» The Newcomes.
» Miscellanies.
» Vanity Fair.
» Henry Esmond.
» English Humorists.
Dickens, The Pickwick Club.
» Great expectations.
Bulwer, My Novel.
» What will he do with it?
» A strange Story. (2079)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van
WOODBURY & PAGE,
op RIJSWIJK is dagelijks, uitgezonderd Vrijdags, geopend van half 8 tot 10 uur 's morgens.
GEZIGTEN en TYPEN van *Java*.
AFDRUKKEN van negatieve PORTRETTEN, [illegible] zijn [illegible] (2078)

Bij SCHREUDER & VAN DER CRAB:

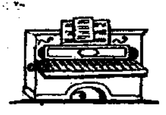

Een
PIANO van ***Erard***
en
Eene SERAFINE.
(2159)

GEZIGT OP DE REEDE VAN BATAVIA,
genomen van den UITKIJK,
door
H. MARTHE.
Prijs f 5.—
Te bekomen bij den Boekhandelaar
(2121) H. M. VAN DORP.

Weder ontvangen:
Eene Factuur
PHOTOGRAPHISCHE LIJSTEN,
waarbij OVALE en RONDE van bijzonder groot model.
Lijsten voor Visitekaartjes.
LIJSTEN voor groote en kleine SCHILDERIJEN, allen fraai verguld, Palisander en Zwart Hout, van verschillende breedte.
PHOTOGRAPHISCHE ALBUMS.
FABERS Zwarte en Gekleurde TEEKENPOTLOODEN. TEEKENPAPIER, TEEKENKRIJT, DOEZELAARS, TEEKENPENNEN, ETC., ETC.
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 17 April 1863. (2077)

MACHINERIEN.
PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
en
Van Vlissingen, van Heel & Derosne. Cail & Co., *Amsterdam*.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabriekanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 24$^3/_4$ × 51 Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, **Stoommachine** van 16 p. kr. met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).

Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel ***alhier*** en 2 te ***Soerabaija*** liggende.

Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 59 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang***.

Twee Compleete **VACUUM-INSTALLATIËN**, ieder met ééne pan van 7$^1/_2$ Eng. voeten diameter, een toestel ***alhier*** en het andere te ***Soerabaija*** liggende.

Eene Compleete **STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van 7$^1/_2$ Eng. voeten.

Een **SUIKERMOLEN**, met cylinders van 24$^1/_2$ × 51 duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija***.

Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van 19$^1/_2$ × 35$^1/_2$ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.

Eenige **CRUSH-** of **BREEKMOLENS**, om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija***.

Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija***.

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensiën, van af 9 Eng. voeten × 11$^1/_2$ duim tot 6$^1/_2$ Eng. voeten × 7$^5/_8$ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija***.

Drie ijzeren **HIJSCHKRANEN**, ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN**, liggende te ***Soerabaija***.

WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en Stoomketels, als: ***Barometerglazen, Peilglazen, Kijkglazen, Thermometerschalen***, Pitten voor ***Locatelli-Lampen***, etc., liggende te ***Soerabaija***.

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 50 × 56 Eng. duimen, liggende te ***Soerabaija***.

Zes compleete **VOEDING-MACHINES** voor Stoomschepen met cylinders van 7 en 8 duim diameter.

Te ***Amsterdam*** zijn voorts nog in aanmaak ter spoedige uitzending in Depôt:

Twee luchtledige **TOESTELLEN**, ieder met 2 Pannen van 7$^1/_2$ Eng. voeten diameter met Machine, Ketels etc. geheel compleet; en

Vier-en-Twintig **CENTRIFUGES** met Drijfwerk compleet met beweging van onderen, en in stellen van 2, 4 of 6 stuks.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij
CORN. BETH, te ***Soerabaija.***
E. J. EVERTS, te ***Solo*** en bij
de Agenten,
(2134) DÜMMLER EN Co., te ***Batavia.***

TELEGRAPH TO INDIA COMPANY.

☞ Door verschillende overeenkomsten als **Agenten** van bovengenoemde Maatschappij worden alle Telegrammen naar ***Nederland*** enz. **ONMIDDELIJK** doorgezonden, mits het volgende in acht nemende:

Het te Telegrapheren berigt portvrij, onder Couvert, op te zenden aan den:

Superintendent of the Telegraph to India Company, Station Suez (Egypt).

en op de **Originele** Dépêche de woorden bij te voegen: ***„Deposit Ittman."***

Deze bepalingen gelden alleen voor diegenen, welke tot ons voorstel toegetreden zijn, of zulks nog wenschen te doen, terwijl de Heeren **B. VAN LEEUWEN & Co., *Batavia*,** zich welwillend hebben willen belasten tot het geven van verdere Informatiën.

G. P. ITTMAN & ZOON, *Rotterdam*,
Agenten der Telegraph to India Company en der Peninsular & Oriental Steam
(2136) *Navigation-Company.*

☞ Ten gevolge der welwillendheid van den Heer PLATON heeft de *Directie der Societeit de Harmonie* het genoegen bekend te maken, dat het beroemde **ORGEL** door genoemden Heer tijdelijk in de zalen der Harmonie geplaatst, op aanstaanden Donderdag 11 Junij 1863, des avonds ten 8 ure, door de Leden en hunne Dames zal te hooren zijn.

Namens de Directie voornoemd:
L. J. H. BOUMAN,
(2099) *Secretaris.*

Maatschappij van Toonkunst.
REPETITIE
aanstaanden Vrijdag den 12den dezer, des avonds ten 8 ure,
in het Gebouw de **HARMONIE.**
Het volgende **Concert** zal den 26sten dezer plaats vinden.
BATAVIA, 10 Junij 1863.
Namens de Directie:
(2154) H. T. VON HEMERT.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.
THÉ-DANSANT,
op WOENSDAG den 17den Junij 1863.
Namens het Bestuur,
de Secretaris,
(2145) [illegible]BURG.

Algemeene Vergadering

van STEMGEREGTIGDE DEELHEBBERS in de *Javasche Bank*, op Zaturdag den 27 Junij 1863, des' morgens ten 10 ure.

1. Mededeeling van het verslag der verrigtingen van de Commissie tot opname der Balans over het afgeloopen Boekjaar, ingevolge art. 76 van het Octrooi.
2. Verslag der Directie over het 35ste Boekjaar.
3. Benoeming eener Commissie tot herziening der huishoudelijke reglementen.

De Secretaris,
BATAVIA, G. HOEVEN.
den 5 Junij 1863. (2113)

☞ Door de Directie van het ***Djatti-gesticht*** wordt zoo spoedig mogelijk, uiterlijk tegen 15 Julij e. k. gevraagd:

Een teekening (platte grond en opstand) van een Gebouw voor haar Gesticht,

voldoende ter huisvesting van **50 à 60 kinderen**, benevens begrooting van kosten. Nadere bijzonderheden omtrent het plan zijn te bekomen bij den Secretaris der Directie.

Heeren bouwkundigen worden beleefdelijk ter indiening van een en ander uitgenoodigd.

De Directie voornd.,
E. FRANCIS,
President.
H. PRANGE,
Secretaris.
Batavia, 9 Junij 1863. (2147)

PRIJSVRAAG.

☞ Door de **Directie** der te *Samarang* gevestigde Societeit **AMICITIA**, wordt verlangd:

Een ontwerp met begrooting van kosten, alsmede toelichtende omschrijvingen voor een op te rigten Societeitsgebouw voor 250 à 300 leden, met de noodige bijgebouwen.

De **Teekeningen** moeten op eene schaal van **1:100** bevatten de noodige PLATTE GRONDEN, voorts OPSTANDEN van voren en van ter zijde, verder DOORSNEDEN, zoowel over de lengte als over de breedte van de gebouwen, en eindelijk de DIVERSE DETAILS op schalen van **1:50** tot **1:10.**

De **Begrooting** moet bevatten eene SPECIFIEKE OPGAAF van de hoeveelheden en de kosten der benoodigde materialen en in dienst te stellen werklieden, met de uitgaven voor toezigt op het werk.

Het totaal der kosten van deze begrooting mag het maximum van *f* **80.000.—** (tachtig duizend gulden) niet te boven gaan.

Verder nog eene AFZONDERLIJKE BEGROOTING van een **Marmeren vloer** over het geheele Hoofdgebouw.

De TEEKENING van den PLATTEN GROND van het terrein waarop de gebouwen moeten geplaatst worden, ligt ter inzage in de Societeiten de HARMONIE en CONCORDIA te *Batavia*, in de Societeit CONCORDIA en de CLUB te *Soerabaija*, in de Societeit de VERPOOZING te *Ambarawa* en alhier in het tegenwoordige Societeits lokaal.

De hoofdvereischten zijn:

a. Een ruim, hoog, uit den grond gebouwd **Societeitsgebouw**, met DANS- en BILJARDZALEN, LEESKAMER, DIRECTIEKAMER en eene ruime luchtige gelegenheid voor kaartspelen, met MARMEREN VLOEREN in de Voorgalerij en Danszaal.

b. Een KASTELEINS WONING, KEUKEN, WATERKAMER, MAGAZIJNEN, ruime WAGENLOODS, enz.

c. Een KEGELBAAN en LATRINES.

De toelichtende beschrijvingen en het letterschrift op de teekeningen moeten door eene andere hand dan die des makers geschreven zijn.

De inzender die aan deze of de andere hier gestelde voorwaarden niet voldoet, wordt van de mededinging uitgesloten.

Ieder stuk behoorende tot eene beantwoording, moet gemerkt zijn met een motto of kenmerk teeken, en mag door den inzender niet onderteekend worden.

Bij de stukken moet worden gevoegd een verzegeld briefje, bevattende van buiten het hierboven bedoelde motto of teeken, en van binnen eene duidelijke opgaaf van den naam en de woonplaats van den inzender, met vermelding van zijne woonplaats en beroep.

De inzending moet plaats hebben voor den **15den September 1863.**

Aan den vervaardiger van het plan, dat zal aangenomen worden, wordt eene premie toegekend van **Duizend Gulden**, en aan den vervaardiger van het plan dat na het aangenomene het beste voldoet, eene premie van **Driehonderd Gulden.**

Beide plannen blijven het eigendom van de Societeit AMICITIA te *Samarang*, terwijl de overige projecten ter dispositie blijven van de inzenders. De ingekomen projecten zullen door de Directie der Societeit aan de beoordeeling eener Commissie onderworpen worden.

De Directie der Societeit Amicitia,
G. L. DORREPAAL, *President.*
(2148) HERMAN SCHALLIG, *Secretaris.*

PARTICULIERE POSTERIJ

tusschen
Batavia en Buitenzorg.

Rijtuigen met 4 paarden ƒ 35.—.
" 6 " - 50.—.

N.B. De KAMERS van het Hôtel *Bellevue*, te *Buitenzorg*, worden zoo veel mogelijk open gehouden voor de reizigers, die gebruik maken van Gouvernements postpaarden en van de rijtuigen der Particuliere Posterij van het Hôtel BELLEVUE te *Buitenzorg*.

A. Combes.

Adres: op *Weltevreden*, naast het Postkantoor te *Batavia*. (2091)

DEPOT
van
Inlandsche en Europesche
MEUBELEN.

(2123) S. A. VAN DEN ABEELEN.

Gang Ketapang bij de *Gas-fabriek*.

MEUBEL-MAGAZIJN.
TOKO SENIN,
van
B. CHARLES.

Steeds voorzien van alle soorten van

MEUBELS,

beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, verzending en verpakking van goederen, enz.** tot zeer matige prijzen.

(2124)

WILLIAM HENRY HALL,
Shipping and General Commission Agent,

(2122) *BATAVIA.*

De Ondergeteekende heeft de Eer het Bataviaasch publiek te verwittigen, dat hij is gearriveerd met

eene groote partij uitstekend fraaije en zingende

DUITSCHE KANARIEVOGELS,

alsmede BLACKBIRDS, TREASURES, BULLFINCHES, SARFINCHES en LINNERDS, mede allen zingende.

Hij beveelt zich beleefdelijk tot een bezoek aan, en is ten dien einde uitgepakt op *Rijswijk*, tegenover *de Societeit de Harmonie*.

(2144) NAGEL.

L. PEBAQUÉ,
Chirurg-Dentist,

Hotel des Indes No. 2. (2125)

Mr. PHILLIPS,
Chirurg-dentist,

is elken dag te spreken ten huize van de Heeren WOODBURY & PAGE, op *Rijswijk*. (2126)

Een Boekhouder
en CORRESPONDENT in de Engelsche en Hollandsche talen, de beste getuigschriften kunnende produceren, zoekt eene plaatsing.

Reflecterende brieven verzoeke te adresseren onder letter **M. E.**, bureau *Oostpost*. (2140)

Wordt gevraagd:

Een kundig en ervaren BOEKHOUDER, bekend met de Correspondentie in handelszaken.

Adres uitgever dezes Lett. A. Brieven franco.

(2092)

Op voordeelige voorwaarden wordt te koop aangeboden:

De Middelburgsche
APOTHEEK,
met den geheelen INVENTARIS en het LABORATORIUM, benevens:

Het WOONHUIS en uitgestrekt ERF,

gelegen op Parapattan te Batavia.

Te bevragen bij den EIGENAAR, den Heer J. C. SCHRÖDER, en de Firma METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co. (2080)

Wordt te Koop aangeboden:

EENE STOOMMACHINE,

(Systême locomobile) zonder wielen, van ruim drie Paardenkrachten.

TWEE POMPEN

van 0,10 middellijn, kunnende in één uur drie kubieke el water opleiden. De Pompen zijn gemonteerd op eene gegoten ijzeren fundatieplaat en voorzien van stangen en bewegingstoestellen, om ze in verband met de locomobiles te brengen.

Alles geheel nieuw.

Te bevragen bij

G. KOLFF & Co.,
te Batavia.

(2097)

Te Koop:

Manila Sigaren, Cortados No. 2, bij

(2146) P. A. AGANOOR.

Te Koop:

Een nieuwe Jattie-houten ROEI- en ZEILSLOEP, geheel kopervast,

geschikt voor 12 riemen,

lang 10 } Ned. Ellen.
breed 2 }

Te bevragen en te bezigtigen aan

de Prauwen-werf van
(2081) de Wed. VAN DER MEULEN.

Te Koop:

KEDOGAN,
voor 14 Paarden of minder, benevens een
WAGENLOODS.

Te bevragen bij

(2098) G. KOLFF & Co.

TE HUUR

of, onder zeer voordeelige voorwaarden

te KOOP, het aangenaam gelegen Woonhuis te *Bidara Tjina*, naast het *eerste Post-Station*, laatst bewoond door den Heer POOL, welk huis onlangs belangrijke Reparatiën en verbeteringen heeft ondergaan, zijnde hetzelve te bevragen bij

(2127) CASSALETTE en Co.

Te Huur:

Een HUIS, met het daaraan verbonden tuinland, gelegen op Selipie.

Te bevragen bij

HAN HOOAIJ DJAN.
(2128) *Pintoe Bezaar.*

Holloway's Zalf en Pillen.

De inwoners van Java zijn zeer blootgesteld aan rhumatiek, vooral in het regenachtige en koude jaargetijde. Holloway's Zalf is dan een schat dien men onmogelijk te hoog waarderen kan. De te zamengetrokken gewrichten goed ingewreven met deze doordringende Zalf herkrijgen spoedig derzelver vroegere buigzaamheid, en de pijn en ontsteking welke met eene gevaarlijke rhumatiek altijd gepaard gaan, worden onveranderlijk door dezelve verligt. Zelfs in gevallen waarin de ledematen gedeeltelijk krachteloos geworden waren, hebben ze hunne bewegingskrachten en oorspronkelijke sterkte herkregen. Zenuwziekten, Tic-douloureux, en alle andere ongesteldheden van het zenuwgestel worden met dezelfde gemakkelijkheid door deze beide middelen genezen. De Pillen, door derzelver regtstreeksche werking op alle afzonderingen der vochten en door deze op het bloed, zijn een edele hulpgenoot voor de Zalf.

Doosjes Pillen. à ƒ 1— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Thans à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Soerabaija	»	Le Roy & Co.
» »	»	Mossembekker & Co.
» »	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
» Djokjokarta	»	F. J. Schreuder en Hoe Djamboe.
» »	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	W. Veldman en M. J. Hanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» »	»	M. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	P. Schreuder.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Samarang	»	G. C. T. van Dorp, H. L. de Lyon. de Groot, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Soesman & Co.

(2082)

Vertrekkende Personen.

Charles Chastel naar Europa. (2148)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (2129)

Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand JUNIJ 1863, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten Junij.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 25sten.

VAN SOERABAIJA.

naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten Junij.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij

W. CORES DE VRIES, } te *Batavia* en te *Soerabaija*.
NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang*.

(2130)

Passage naar Holland

wordt aangeboden met het voor den overvoer van Passagiers en bijzonder voor familiën allerdoelmatigst ingerigt en snelzeilend Nederlandsch Campagne Fregatschip

Nieuw Holland,

Gezagvoerder WITTING,

voorzien van eene Badinrigting en voerende een geëxamineerden Scheepsdoctor.

Het vertrek zal plaats hebben Ultimo Julij e. k.

Nadere informatien te bekomen alhier en te *Soerabaija* bij

de Agenten,
(2111) B. KOPERSMIT en Co.

Passage naar Nederland

met het Nederlandsch Schip

JOHANNA ELISABETH,

Kapt. N. Burhoven Junius.

Genoemde Bodem, uitmuntend voor Passagiers ingerigt, heeft in deszelfs ruime en luchtige Campagne nog eenige hutten disponibel.

Aan boord bevindt zich een bekwaam Geneesheer.

Het vertrek is bepaald in het begin van Junij van Soerabaija en zal het Schip alsdan Batavia aandoen.

Nadere inlichtingen te Batavia bij PANDEL & STIEHAUS en te Soerabaija bij KERVEL & Co. (2131)

„ANTHONY VAN HOBOKEN,"

Kapitein H. P. HAZEWINKEL.

Met bovengenoemd nieuw gebouwd snelzeilend driemast Clipperschip wordt eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor ***Passagiers*** naar ***Nederland***.

Dit Schip heeft ruime luchtige Hutten en vaart een geëxamineerden Doctor.

Vertrekt in de eerste helft dezer maand.

Nadere inlichtingen te Soerabaija bij

de Agenten,
(2133) Mc.LENNAN & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden per Nederlandsch Campagne Barkschip

Petronella Catherina,

Kap. C. H. VAN DER VEEN,

gunstig voor den overvoer van Passagiers bekend, waarvoor hetzelve zeer doelmatig is ingerigt en voerende eenen geëxamineerden Doctor.

Het Schip zal in begin van Julij tot vertrek van Batavia gereed zijn.

Nadere informatien bij

de Agenten,
(2132) C. BAHRE & G. KINDER.

HET NATIONAAL GEDENKTEEKEN VOOR NOVEMBER 1813.

Voor eenige dagen kwam ons een stuk in handen, onderteekend door den Resident van Batavia, en door den Assistent-Resident voor de politie aan de verschillende wijkmeesters ter rondzending aan de in hunne respectieve wijken wonende ingezetenen ter hand gesteld, waarbij de gelegenheid werd gegeven om door geldelijke bijdragen de belangstelling in het, ter herinnering der herkrijging onzer nationale onafhankelijkheid, op te richten standbeeld voor Koning Willem I, aan den dag te leggen. Wij willen er geen oordeel over vellen, of het geheele plan, dan wel de wijze van uitvoering er van de algemeene goedkeuring en ingenomenheid al dan niet kan wegdragen, en evenmin is het ons doel het bijdragen daartoe af- of aan te raden. Een ieder oordeele daaromtrent zelf; het voor en tegen is door verschillende dagbladen en brochures genoegzaam voorgesteld en ook hier bekend geworden, dan dat het noodig zoude zijn daarbij langer te verwijlen. Maar er is iets anders wat ons toch noopt van de rondzending van dit stuk gewag te maken, namelijk de *wijze* waarop de medewerking der Bataviasche ingezetenen is gevraagd geworden.

In Nederland heeft zich onder voorzitting van Prins Frederik een hoofdkommissie geconstitueerd, die weder ter harer ondersteuning in de voornaamste steden des lands subkommissiën heeft benoemd. Hoe men in die keuze is te werk gegaan, doet hier niets ter zake, maar zooveel is zeker, dat wat er dan ook moge tot stand komen, in zoover ten minste een Nationaal gedenkteeken zal zijn, dat de regering des lands zelve er niets mede te maken heeft gehad, maar dat het als een uiting van het gevoel der ingezetenen, bij hoe weinigen die dan ook geheel uit het hart moge zijn voortgesproten, moet beschouwd worden.

Wat is daarentegen alhier gebeurd? In plaats van ook hier in de voornaamste steden eenige invloedrijke en geachte personen te verzoeken zich tot een subkommissie te vormen, en in plaats van door hen de medewerking der alhier zich bevindende Nederlanders te trachten te verkrijgen, heeft de hoofdkommissie zich direct alleen tot de *Regering* alhier gewend, en *hare* medewerking verzocht. De regering heeft goedgevonden aan dat verzoek te voldoen, maar daar zij wijselijk begrepen heeft, dat zij het *alleen* toch niet tot een goed resultaat zoude kunnen brengen, zoo heeft zij gemeend, vertrouwende op de bereidvaardigheid der ingezetenen om *haar* weder te helpen, een inteekeningslijst te mogen rondzenden, welke rondzending dan ook door den Resident, *na bekomen last* van den Gouverneur-Generaal, heeft plaats gehad. Voorwaar wel een geschikte wijze om een *Nationaal* gedenkteeken tot stand te brengen! Wie herkent hierin weder niet de liefdevolle hand eens zorgvollen vaders, steeds naauwlettend toeziende op de belangen en handelingen zijner toevertrouwde panden, en niet dan een *trapsgewijze* ontwikkeling toestaande? Door *zijne* handen moet alles gaan, *zijne* goedkeuring en toestemming is natuurlijk *alleen* noodig, het past *ons* alleen verheugd te zijn, als rechtgeaarde kinderen betaamt, iets voor *hem* te mogen doen. Wanneer zal echter die reeds sedert zoo lange jaren bestaande onmondigheid een einde mogen nemen, en het den individu mogen vrij staan een zelfstandig, onafhankelijk leven te leiden, waarvan hij de voordeelen *alleen* te genieten, maar de nadeelen ook *alleen* te dragen heeft. Hoeveel zou er niet reeds lang wellicht tot stand gebracht geweest zijn, wanneer men niet steeds zoo gewoon was geweest in alles vooraf den raad, de hulp en ondersteuning der Regering te vragen!

Is uit dit oogpunt beschouwd deze wijze van handelen der Regering weder niet van groot gewicht, en geeft zij maar helaas niet een al te duidelijk denkbeeld der alhier bestaande verhouding tusschen Regering en ingezetenen? Had men op eene andere wijze de gelegenheid tot deelneming opengesteld, hoogst waarschijnlijk zoude men zich in betere resultaten, dan nu het geval is, hebben kunnen verheugen, of was dat het doel niet?

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur!

In uw no. van Zaturdag jl. berigt gij met genoegen *als een nieuwtje* den aanvoer van een kist postzegels door de Factorij der N. H. M. alhier. Als gij dezen aanvoer een nieuwtje noemt met het oog op de wijze, waarop die kist is geariveerd, nl. per zeilschip, dan hebt gij volkomen gelijk, meent gij echter, dat dit de *eerste bezending* postzegels is, dan vergist gij u deerlijk. Reeds eenige maanden geleden is door het postkantoor te Weltevreden een kist postzegels per mail ontvangen; de kist is gedeponeerd, en de zegeltjes slapen den slaap des regtvaardigen, steeds nog wachtende op de hand, die hen de wijde wereld zal inzenden. Gij denkt dat dit spoedig het geval zal wezen, — neen, mijnheer de redacteur! gij vergist u, gij hebt u met een doode musch verheugd. De uitgifte der postzegels wacht op de organisatie, de organisatie wacht op het eindadvies en de eindconsideratien van mijnheer A, die misschien nog eerst eens met mijnheer B. moet spreken, voor zijne opinie over dit en dat punt behoorlijk is gevestigd, en mijnheer B, die zich op dat punt een groote specialiteit gelooft, heeft weer aanmerkingen, die door A. natuurlijkerwijze worden opgeworpen, waarna de organisatie naar C. terug dwaalt, om nog eens consideratie en advies te vragen, en — zoo — gaat — het — verder — al — toos — met — den — zelf — den — slak — ken — gang. — — — Wanneer nu de nieuwe organisatie in werking zal treden, weet gij niet, ik weet het niet, — misschien weet het niemand. Dat is treurig. Aan wien de schuld? Dat weet ik ook niet, misschien ook wel aan niemand, evenals toen onze tegenwoordige opperlandvoogd het beruchte, thans opgedoekte moordhol, genaamd kampement Pisang Batoe, inspecteerde, en vroeg wie die plaats had aangeraden, hij ook niemand vond, die er eenige schuld aan had. In allen gevalle hebben wij den tijd nog.

BATAVIA, 8 Junij 1863. E.

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVIA.

De overlandmail, loopende tot 27 April jl., is den 7den dezer alhier aangebracht per *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder E. Lewis.

De *Javasche Courant* No. 46 deelt het Koninklijk besluit van 21 Februarij jl. mede, betreffende het ontslag en op nonactiviteit stellen van de Europesche officieren der in Ned.-Indië aanwezige landmacht, waarbij artikel 8 van het Koninklijk besluit van 24 Nov. 1862 buiten werking wordt gesteld, welk besluit door ons bereids in ons No. van 13 Mei is opgenomen.

In hetzelfde No. vindt men een gouvernements besluit, waarbij verklaard wordt, dat het diploma van mijningenieur, verkregen bij de Koninklijke akademie te Delft, mede kan dienen tot bewijs van voldoend afgelegd examen, noodig ter verkrijging eener acte van bekwaamheid als landmeter.

Volgens een staat voorkomende bij de *Javasche Courant* stond het rijstgewas onder ultimo Mei op Java en Madura over het algemeen gunstig. In sommige streken, waar die stand een maand geleden minder gunstig was, is veel hersteld door de regens, in den laatsten tijd gevallen.

De opbrengst der op Dingsdag 9 Junij ll. door het kommissiehuis van Gebrs. Roselje & Co. verkochte effecten varieerde:

Voor aandeelen in de Javasche Zee- en Brand-Ass.-Maatsch. groot ƒ 5000,— waarop gestort 10 pCt. van $115\frac{3}{4}$—117 pCt.

Voor aandeelen in de Soerabaijasche Zee-Ass.-Maatsch. groot ƒ 5000,— waarop gestort 10 pCt, van 107—110 pCt.

Voor aandeelen in de Koloniale Zee- en Brand-Ass.-Maatsch. groot ƒ 5000,— waarop gestort 10 pCt., van 90—$90\frac{3}{4}$ pCt.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 6 TOT 9 JUNIJ 1863.

HOTEL DES INDES. J. W. Woltzen, van de Binnenlanden. — J. J. Maas, Hugenholtz, van de Reede. — Mevr. Griffen en drie kinderen, E. Lewis en Echtgenoot, van Singapore.

MARINE-HOTEL. W. H. Le Rutte, Le Seur en Echtgenoot, van de Reede. — Köhler en Echtgenoot, van Tjiandjoer. — Metzger, van Bandong. — H. A. van Eybergen, van Krawang. — van Santen, van Nieuw-Zeeland. — E. Beach, van Singapore.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Gallas, Vaupel, Schröder, van Batavia.

JAVA-HOTEL. Tollens, van Buitenzorg.

Aangekomen en Vertrokken Passagiers te Batavia.

VAN 6 TOT 9 JUNIJ 1863.

Met het Ned. Ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, Mevrouw Griffens, vier kinderen en twee bedienden, de Heeren Beach en Schellenbaum, Luit. Bausch, benevens Z. M. troepen, van Muntok, Riouw en Singapore.

Met het Ned. Ind. stooms. *Menado*, gezagv. Conteron, de Heeren Mr. A. M. Fokker, Echtgenoot en vier kinderen, Ds. J. J. Diest Lorgion en Echtgenoot, van Gennep, Vriesendorp, Klinkhamer, Brandon, Abresch, Schabot, de Lyon, Ross, Vaillant en Echtgenoot, Andriesse, Trinité, Racine, W. F. A. Oosthoek, Nieuwenhuijs, Echtgenoot en één kind, A. J. H. Oosthoek, Echtgenoot en drie kinderen, W. H. Misero, Lucardie en Echtgenoot, 2de luit. van Slee, Apotheker 3de klasse Schaap de Visser, benevens Z. M. troepen, naar Samarang, Soerabaija, Makassar en de Molukken.

Met het Ned. Ind. stooms. *Macassar*, gezagv. Bieringa, de Heeren Mr. H. Klein, Leonaris, Halkema, Hoofsteder, Plasmer, Mevrouw Timmermans, Kapitein Leon, 1ste Luit. Prager, off. van Gezondheid Stodske, adj. onderoff. dd. off. Drayer, met twee kinderen, benevens Z. M. troepen, naar Billiton, Pontianak en Singkawang.

Met het Ned. Ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, de Heeren du Puy en Echtgenoot, Lion, Ruzette, Krans en zoontje, W. J. Brouwer, Mevrouwen Prins en dochter en van Ryck, 1ste Luit. de Bruyn, 2de Luit. Broese van Groenow, Chevallerieu en Pluim Mentz, adj. onderoff. Rozenberg, benevens Z. M. troepen, naar Samarang.

Met het Nederlandsch schip *Dageraad*, gezagv. J. R. Ulrich, de heer G. Schilthuis en familie, en de jonge heer P. K. F. Smitt, naar Nederland.

Bantam. — In den avond van den 1sten Junij zijn ten gevolge van een bijzonder hoogen vloed, zooals volgens menschen geheugen aldaar nog nimmer heeft plaats gehad, de pannen van de zout-établissementen te Tanara en Trateh door het zeewater overstroomd, ten gevolge waarvan het zich op die pannen bevindende zout, dat den volgenden dag zoude getrokken worden, is verloren geraakt. Het reeds in de droogloodsen opgeschuurde zout is echter door tijdige voorzorgsmaatregelen behouden gebleven, met uitzondering evenwel van een gering gedeelte in de droogloodsen van het établissement te Trateh.

— Via Soerabaija zijn per telegraaf de volgende berigten van Bandjermasin ontvangen, loopende tot den 4den dezer:

In den stand van zaken was over het algemeen weinig verandering gekomen.

Volgens een te Martapoera ontvangen berigt bevond zich een persoon, dien men Antasari noemde, in het gebergte te Moeara Kandihim, doch toen eene patrouille, onder bevel van den kapitein Schnijder, dat oord met veel moeite bereikte, vond men daar slechts de verblijfplaatsen der muitelingen. Van uit Martapoera is eene kolonne onder bevel van den kapitein Logeman over Mengapan naar het Koesansche opgerukt, ten einde Demang Lehman, die volgens berigten een inval in het Martapoerasche beoogde, te voorkomen.

In het Amoenthaische, vooral in Allei, Amandit [illegible] trokken aanhoudend patrouil'es heen en weder, met het [illegible] aan de nog rondzwervende benden van muitelingen zooveel [illegible] gelijk afbreuk te doen.

Riouw. (Mei). — Zoowel de gezondheidstoestand der bevolking als de weêrsgesteldheid waren gedurende deze maand gunstig.

Den 5den Mei werd te Tandjong Pinang het berigt ontvangen, dat een bende van ongeveer dertig Chinezen van Singapore de woning van een Maleischen radja op het eiland [illegible] aan de Noordkust van Batam afgeloopen en geplunderd had. Op dat berigt werd onmiddelijk de inlandsche [illegible] Aboe Hassan met een kruisboot naar [illegible] den en hoezeer de roovers daar niet [illegible] gelukte het echter zulke berigten [illegible] intewinnen, dat de [illegible] de geheele bende in [illegible]

De [illegible] door den [illegible] uitvoe- [illegible] aan 18 [illegible]

ropeesch getuigde vaartuigen onder Nederlandsche vlag, metende te 1163 lasten, en 28 inlandsche vaartuigen, gezamenlijk groot 380 lasten, en er vertrokken 10 Europeesch getuigde vaartuigen onder Nederlandsche vlag, metende te zamen 1153. en lasten, 27 inlandsche vaartuigen, zamen groot 415 lasten.

De uitvoer van produkten bestond uit:

gambier	10,107	pikols.
witte peper	855	„
zwarte „	2,045	„

Verder werden nog uitgevoerd:

5624 stuks hout, 125 stuks Riouwsche steenen en 200 stuks matwerk, meest alles met bestemming naar Java.

Er werden 12,214 pikols rijst ingevoerd.

Op ultimo Mei was de stand der marktprijzen als volgt:

gambier, 1ste soort	per pikol ƒ	9,66
„ 2de „	„ „ „	8,68
peper (witte)	„ „ „	23.10
„ (zwarte)	„ „ „	14,50
rijst witte	per pikol „ „	7,75
varkensvleesch	„ „ „ „	25,20
klapperolie	„ „ „ „	24,25
agio sp. m. 100 = ƒ 280.—		

(*Jav. Ct.*)

Samarang, 5 Junij. Van ganscher harte hebben wij de oprigting eener IJsfabriek hier ter plaatse toegejuicht. Niet alleen om het heerlijk genot ons verschaft der verfrisschende dranken en der koele spijzen en vruchten, zoo onschatbaar in deze tropische gewesten, — maar meer en vooral ook om de weldaad daardoor aan zoo menig kranken lijder, aan zoo menig hopeloosen zieke bewezen. Sinds lang is het toch bewezen dat in menig ziektegeval bij koortsen, ontstekingen, verbloedingen, enz. de onmiddelijke toepassing van IJs van gezegende uitwerking is geweest. Tot ons leedwezen hebben wij echter vernomen, dat het reeds is voorgekomen, dat men voor eene zieke onmiddelijk IJs noodig had en men dit noch bij het dépôt in de stad, waar blijkens advertentie alleen de voor abonnés bestemde kwantiteit disponibel is, noch bij de zoo ver afgelegen fabriek op Kali-gawee, waar de voorraad opgeruimd was, kon bekomen.

Wij erkennen volkomen de regten der abonnés; maar nog hooger stellen wij de regten der lijdende menschheid en wenschen dus de Directie in overweging te geven, om boven de aan abonnés te verstrekken hoeveelheid bij het dépôt in de stad of bij een der Heeren Apothekers nog beschikbaar te stellen eene zekere kwantiteit ten allen tijde en op alle uren verkrijgbaar — des noods tusschen tijds tegen verhoogde prijzen, tot goedmaking van het verlies bij geringe verstrekking, — op eene schriftelijke aanvraag der Geneesheeren, wanneer die de onmiddelijke toepassing er van noodig achten. De sympathie voor deze onderneming, die dan vooral voor onze plaats eene hoogst nuttige zal zijn, zal daardoor gewis in geene geringe mate worden bevorderd.

— In den avond van den 2den dezer, omstreeks 10 uur, ontstond er brand in een der suikerriettuinen van den Kapitein der Chinezen *Tan Tjong Toen*, nabij de dessa Pandean, in het district Srondol. Door spoedig aangebragte hulp was men den brand spoedig meester, — zoodat bij opmeting is gebleken, dat het afgebrande gedeelte niet meer bedraagt dan 1 bouw en 88 roeden.

Dit tot informatie aan de liefhebbers, die een paar dagen geleden hier uitstrooiden, dat door de Inlanders uit moedwil een uitgestrekt suikerrietveld verbrand was, toebehoorende aan den Kapitein titulair der Chinezen *Tan Tjong Toen* en dat een Inlander daarbij het leven had verloren. Tot dit laatste gerucht heeft waarschijnlijk aanleiding gegeven de omstandigheid, dat op den 3den Junij, 's middags ongeveer drie uur, een karrevoerder met name *Beedroe*, bij de fabriek van genoemden Kapitein Chinees werkzaam, op eene jammerlijke wijze om het leven is gekomen, — doordien de sappies op hol gingen en de kar tegen een klapperboom verbrijzeld en de voerman daaronder verplet terd werd.

— Onder het afdrukken dezer wordt ons van eene geachte zijde medegedeeld, dat door de Indische reederijen een zwaar verlies is geleden, door het vergaan van zeven vaartuigen, welke te gelijkertijd in lading lagen te Soemba, beter bekend onder den naam van Sandelwood eiland. Een ontzettende storm uit het NNW., die reeds den vorigen avond begon, — groeide dermate in hevigheid aan, dat den 9den Mei, des morgens ten 9 uur, de bedoelde zeven vaartuigen reeds reddeloos verloren waren. Vier lagen er in lading te Kedong-Bo, namelijk: de barken *Jadul Barie* en *Anis Balheer* en de brikken *Rachmanie* en *Salim*, te Nangamessie lag de brik *Marzoekie*, te Wendee de brik *Amboina* en te Membora een Sumanapsche schoener ten anker.

Met verlangen zien wij omtrent deze treffende gebeurtenis nadere berigten te gemoet, vooral omdat men ons omtrent het lot der schepelingen nog geene zekere berigten heeft kunnen geven.

Djocja, 28 Mei. Dat er zich in de bosschen van den Merapi tegenwoordig nog al tijgers ophouden en den omtrek onveilig maken, daarvan strekke het op ll. Zaturdag gebeurde ten bewijze.

In den vroegen morgen van dien dag ging een Inlander uit de dessa Gondokesoeman, gelegen op anderhalf paal van de hoofdplaats nabij de zoogenaamde „Witte Paal, op het erf achter zijn huis bamboe kappen. Hij zag zich echter in dien arbeid op eene vreeselijke wijze gestoord. Bij den val van den eersten bamboe namelijk, hoort hij een geritsel tusschen de bladeren en struiken en ziet tot zijne niet geringe ontsteltenis daaruit eensklaps den breeden kop en vlammende oogen van een reusachtigen koningstijger, die hem een oogenblik met opgesperden muil aangaapte.

Dit duurde slechts een oogenblik; want de tijger, waarschijnlijk daar in het lommer van zijn nachtelijken rooftogt uitrustende, zijn rustverstoorder voor zich ziende, bedacht zich niet lang. Met een vreeselijken sprong was hij plotseling bij zijn slagtoffer en zou het zonder twijfel verscheurd hebben, zoo de man, hoezeer dan ook voor een oogenblik als verlamd van schrik, niet onmiddelijk zijne tegenwoordigheid van geest teruggekregen had. Hij weerde den sprong met het kapmes af, dat hij in de hand had, zoodat hij slechts eene ligte wonde aan de slapen ontving. Terwijl de tijger, die op zooveel tegenweer niet gerekend had, zich scheen te bedenken, of hij een tweeden spong zou wagen, had de Inlander zich reeds uit de voeten gemaakt en de hulp zijner buren ingeroepen. Deze waren al spoedig op de been. Het gemeenschappelijk gevaar maakte allen tot helden; zoodat zij dan ook niet rustten, voor zij, na hem in verschillende rigtingen vervolgd te hebben, ten 3 ure in den namiddag den vorst der Javasche wouden geveld hadden; waarbij nog 4 of 5 van de aanvallers eenige hoewel min belangrijke wonden bekwamen.

Dergelijke afdwalingen van tijgers naar bewoonde streken zijn hier, vooral wanneer zij in den bronstijd zijn, niet zeldzaam en verwondert het ons, niet nog van meer ongelukken te hooren.

Bekend is het toch dat in laatsten tijd het getal der tijgers in de bosschen van den Merapi zeer is toegenomen. Eenige maanden geleden zagen dan ook een 5 of 6 tal Landheeren, wier landerijen aan den voet van den Merapi gelegen zijn, zich, wegens aanhoudend verlies van vee en zelfs van menschen, verpligt daarop eene gemeenschappelijke drijfjagt te houden. Jammer dat door de sterke vegetatie dier digtbegroeide bosschen, waardoor den vijand zoo menige verborgene schuilplaats wordt geboden, deze gemeenschappelijke jagt tot geen resultaat heeft geleid.

Wij vernemen dat die Heeren voornemens zijn de vervolging te hervatten na afloop der periodieke boschbranden in Augustus en September, zoo wij hopen dan met gelukkiger gevolg. Menigmaal is de vraag in ons opgekomen, hoe toch komt het, dat in het belang van volk en vee het vangen van tijgers niet meer wordt aangemoedigd; daar er toch van Gouvernementswege premiën op zijn gesteld: of zou het besluit, waarbij die premiën zijn uitgeloofd, niet gelden voor de Vorstenlanden?

(*Sam. Adv. Bl.*)

Soerabaija, 3 Junij. — Wij vernemen dat gisteren morgen aan de Oost-zijde der Kalimas voor de scheeptimmerwerf van den heer Olie (de oude firma Curtis en Dormaer) te water is gelaten een djati-houten stoomvaartuig. Die stoomer is op de boven bedoelde werf gebouwd naar het project en onder het onmiddelijk toezigt van den heer P. Tromp de Haas. Zijn wij goed ingelicht, dan bestaat het voornemen om door middel van dien stoomer eene stoomsleep-dienst voor het vaarwater alhier intestellen en laat het zich, volgens de bewering van deskundigen, aanzien dat de ontwerper goed geslaagd is met een vaartuig te bouwen, dat goede resultaten belooft te geven in eene vaart, zoo bijzonder als die eener sleepdienst is. Het stoomvaartuig is gebouwd voor rekening van den boven genoemden heer Olie en hopen wij later, ook wat de onderneming betreft, meer breedvoerig daarop terug te komen. (*Oostpost.*)

OFFICIEELE BERIGTEN.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op non-activiteit dr. J. K. van den Broek, laatstelijk gouvernements geneesheer en ambtenaar voor natuurkundige onderzoekingen in Japan.

Benoemd:

Tot adsistent-resident der afdeeling Sandjai of Ooster-districten (Celebes en onderhoorigheden), A. H. Swaving, thans met de waarneming van die functiën belast.

Tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, de eerste substituut-griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië mr. G. J. Keiser.

Vergund,

De uitoefening van het beroep van landmeter, aan M. J. Schram, ingenieur der eerste klasse, chef der tweede waterstaats-afdeeling.

ADVERTENTIËN.

POSTKANTOOR.

De Inspecteur der Posterijen herinnert bij dezo belanghebbenden, dat de eerstvolgende Mailstoomer den 15den dezer zal vertrekken, zoodat de BRIEVEN-PAKKETTEN, daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Zondag den 14 Junij a. s.,

des avonds ten 8 ure, voor Europa, Amerika, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., benevens voor Banka, Palembang en Riouw.

Op Zondag den 21sten Junij zullen Postpaketten worden gesloten voor BANDJERMASSIN,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Maandag den 22sten Junij zullen Postpakketten worden gesloten voor BENKOELEN en PADANG,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Leverancie te Batavia van 300 stuks ijzerhouten balken van 11 Nederlandsche ellen lengte en 30 Ned. duim vierkant.

Door den resident van Soerabaija zal op een nader door dien hoofd-ambtenaar te bepalen dag, op de gewone wijze, eene inschrijving worden gehouden voor de leverancie, te Batavia van 300 stuks ijzerhouten balken van 11 Nederlandsche ellen lengte en 30 Nederlandsche duim vierkant, liggende de voorwaarden voor deze leverancie ten burele van de residenten van Soerabaija, Batavia en Samarang ter lezing van belanghebbenden.

Op een nader door den resident van Soerabaija te bepalen dag, zal ten kantore van dien hoofdambtenaar eene publieke uitbesteding bij inschrijving worden gehouden, voor het transport van houtwerken van Boenga naar Batavia en Onrust.

De betrekkelijke voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage op de residentie-kantoren te Batavia, Samarang en Soerabaija, zoomede in het lokaal der handels-vereeniging alhier.

Als een gevolg van het bepaalde bij 's gouvernements besluit van den 31sten Mei 1863 no. 30, opgenomen in de *Javasche courant* van den 3den dezer no. 44, noodigt de direkteur der produkten en civiele magazijnen belanghebbenden uit, welke voor de betrekking van corrector bij 's lands drukkerij te Batavia in aanmerking wenschen te komen, vóór of uiterlijk op den 30sten Junij aanstaande een daartoe strekkend en behoorlijk gezegeld verzoekschrift aan hem direkteur in te dienen; zullende nader aan belanghebbenden worden bekend gemaakt de dag en het uur, waarop het examen zal plaats vinden.

Berigten voor Zeevarenden.

De direkteur der middelen en domeinen maakt bekend, dat het wrak van het Nederlandsch-Indisch schip *Java*, met de drie masten boven water gezonken, ligt in de diepte van ± 5 vadem water, onder den wal op nagenoeg $1^1/_2$ mijl bewesten de reede van Samarang en in de peiling van Korowolan W. 3/4 N. en van Kendal W. Z. W.

De kommissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door haar is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld, het 1ste blad van eene nieuwe kaart van den Riouw en Lingga archipel.

BRITSCH-INDIË.

De question brûlante in de laatste dagen was het door den heer Charles Trevelyan ingediende Budget voor 1863 — 64, dat gepaard ging met eene uiteenzetting van den staat van het finantiewezen in geheel Britsch-Indië. En niet zonder reden. Het door den heer Charles Wood toch voorspelde deficit van bijna £ 250.000, waardoor het eerst in 1861 ingetredene gunstige tijdperk weder eensklaps scheen te zullen gesloten worden, is gebleken geheel uit de lucht gegrepen te zijn. Had het dienstjaar van 1861 voor het eerst, door te sluiten met een saldo van £ 150.621, een einde gemaakt aan de tot dien tijd toe zich jaarlijks herhalende deficitten, had het dienstjaar 1862 een batig saldo van £ 936.925 opgeleverd, hetwelk men te danken had aan de boven verwachting zeer hooge opbrengsten van enkele belastingen, zoo bleek ook het jaar 1863 daarvan niet alleen niet te zullen afwijken, maar in tegendeel naar alle berekening een batig saldo van £ 815.775 te zullen opleveren, daar de inkomsten door den heer Trevelyan op £ 45.306.200 en de uitgaven op ƒ 44.490.425 zijn geschat geworden. De algemeene goedkeuring kan dus geen verwondering baren, te meer daar die heer voorgesteld heeft, in zoo verre reeds van het te verwachten batig saldo gebruik te maken, door het tarief van regten en belastingen eenigzins te verlagen. Zoo is het recht op ijzer tot 1 pCt. teruggebracht, op wijnen en bieren tot 1 R. 1 annas per gallon, terwijl de Income tax van 4 tot 3 pCt. is gebracht, waardoor het te verwachten saldo met £ 335.000 zal verminderd worden.

Men is vooral met de laatste vermindering algemeen zeer ingenomen, en men hoopt dat zij tot eene geheele afschaffing den Income tax zal leiden, wanneer de vrede steeds moge gehandhaafd blijven. Alleen keurt men af dat het monopolie van opium blijft bestaan en de staat daardoor eene inkomst van £ 8.000.000 blijft genieten, en dat de Regering het stelsel van aflossing der staatsschuld schijnt toegedaan. Men geeft voor dit laatste als reden op, dat het bestaan eener schuld noodzakelijk is om den band die Engeland aan zijne kolonien verbindt te doen blijven bestaan, en men beweert zelfs dat wanneer de schuld tweemaal zoo groot was, ook de loyaliteit der gegoede klassen in evenredigheid grooter zoude worden.

De Radjah van Chirkaree heeft alle transito-regten in zijne staten afgeschaft, en de Rawant Mottee Singh van Rajgurh alle regten op de katoen.

De Limitation Act is ook van kracht verklaard in de binnenlandsche provinciën.

Volgens de *Delhi Gazette* is de mail, een expresse voor Bombay overbrengende, tusschen Gwalior en Seepree geplunderd geworden, de expresse was echter terugverkregen en eenige uren later weder opgezonden geworden.

Voortdurend worden er landbouwkundige tentoonstellingen gehouden als te Calcutta, Lahore en te Lucnow.

De opbrengst der 5e door het goevernement gehoudene opiumveiling bedroeg £ 460.000; de prijs was ƒ 150 voor de kist.

— De opgewondenheid en buitengewoon groote vreugde in Engeland bij gelegenheid van het huwelijk van den Prins van Wallis algemeen ten toon gespreid, schijnen in Calcutta en de overige Britsch-Indische steden weinig weerklank in de harten der zich aldaar bevindende Engelschen gevonden te hebben, althans de dagbladen kunnen niet nalaten er luide hunne klagten over te uiten, terwijl zij vermelden dat er des morgens slechts eene revue, en des avonds alleen een receptie ten huize van den Luit.-Gouv. plaats had, en slechts enkele huizen en schepen door het uitsteken van vlaggen als andersints van hunne feestvreugde blijken gaven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TELEGRAPHISCH OVERZIGT.

De Engelsche regering is in de beide huizen geïnterpelleerd geworden over de bestaande verhouding met Amerika. Een oorlog wordt als hoogst waarschijnlijk beschouwd.

Negen ijzeren stoombooten der Federalisten deden den 7 April een aanval op de stad Charleston. Na een hevigen strijd moesten zij den aftocht blazen, daar 5 van haar zeer gehavend waren, terwijl er 1 later zonk. De vloot wil zich naar den Mississippi begeven. Van den aanval op Vicksburg heeft men afgezien en Generaal Grant is weg getrokken, om zich of met Rosencranz te vereenigen of naar den Mississippi te trekken. De Generaal Foster is door de Zuidelijken overwonnen en wordt door hen in Washington (Noord- Carolina) belegerd.

De Poolsche opstand duurt voort. De Russen zijn verscheidene malen geslagen geworden en Generaal Berg heeft op nieuw 100,000 man troepen gevraagd om den opstand, die zich dagelijks meer uitbreidt, te onderdrukken. De russische regering heeft op de notas van Engeland, Frankrijk en Oostenrijk nog niet geantwoord.

Christiaan van Denemarken heeft officieel den troon van Griekenland voor zijn zoon Prins Willem aangenomen.

Er zal een Congres te Londen plaats hebben tot regeling der Grieksche aangelegenheden.

De Badensche regering heeft het koningrijk Italie erkend.

De dood van Farini wordt dagelijks te gemoet gezien.

Er loopt een gerucht dat de Franschen Mexiko hebben ingenomen. De keizer heeft een groote revue over alle zich in Parijs bevindende troepen (30.000 man) gehouden.

Frankrijk heeft de regeringen der verschillende Duitsche Staten aangespoord tot de oplossing der Poolsche kwestie mede te werken.

Zweden maakt groote toebereidselen voor een oorlog, er worden dagelijks meetings ten gunste der Polen gehouden.

Het Zwitsersche goevernement heeft uitleggingen gevraagd aangaande de vereeniging van Italiaansche troepen op de grenzen van Graauwbunderland.

De Engelsche Bank heeft haar disconto van 4 tot $3^1/_2$ pCt. verminderd. Consols $92^3/_4$ tot $92^7/_8$.

Kopenhagen, 22 April. Blijkens hetgeen de koning heden in den rijksraad heeft te kennen gegeven, zal de oppositie van Duitschland tegen de proclamatie van 30 Maart Z. M. niet verhinderen, om daaraan uitvoering te geven.

Milaan, 22 April. Volgens de *Stampa* heeft Baden het koningrijk Italie erkend.

Parijs, 23 April. De beschermende mogendheden zullen zich weldra te Londen vereenigen om de Grieksche kwestie definitief te regelen.

Tot leden van de akademie zijn benoemd, de heeren Dufaure en Carné, beide met 18 stemmen, de heer Jules Janin had 6, de heer Littré 11 stemmen op zich vereenigd.

Volgens berigten uit Smirna is de sultan daar aangekomen en met geestdrift ontvangen.

De admiraal Hamelin is zeer ziek.

New-York, 9 April. De vloot der Noordelijken heeft het bombardement tegen het fort Sumter geopend. Er zijn weder eenige kanonneerbooten der Noordelijken voor Charlestown gekomen. De Zuidelijken hebben Washington (in Noord-Carolina) omsingeld.

De wetgevende vergadering van den staat New-York heeft een wet aangenomen, waarbij het aan de bankiers verboden wordt, om geld op goud te leenen.

New-York, 10 April. Eenige korpsen der Noordelijken, te zamen 15,000 man sterk, rukken op naar Columbia, in Tenessee. Generaal Banks is met 10,000 man uit Orleans verder opgerukt.

Volgens de *Evening Post* loopt er een gerucht, dat de heer Seward eene nota heeft afgezonden, waarin Engeland scherp wordt gegispt wegens den aldaar te lande plaats hebbenden aanbouw en uitrusting van schepen voor de Zuidelijken.

De aanval op Charleston door de Noordelijken is den 7den begonnen. Vier hunner gepantserde schepen hebben een hevig vuur van de forten der stad doorgestaan. Den volgenden morgen zijn zeven gepantserde en andere ijzeren schepen den ingang der haven aldaar gepasseerd. Men wacht in eene algemeene spanning op nadere berigten.

Naar men verneemt wordt de aanval op Vicksburg nog deze week te gemoet gezien.

New-York, 11 April. De Zuidelijke dagbladen deelen de telegrafische berigten mede betreffende den aanval op Charleston. In deze berigten, loopende tot 9 dezer des morgens, wordt gemeld dat de gepantserde schepen der Noordelijken waren genoodzaakt geworden de wijk te nemen; vervolgens heeft er tusschen de landtroepen der vijandelijke partijen een verschrikkelijke veldslag plaats gehad. Intusschen waren de Noordelijken nader bij de stad gekomen. Men veronderstelt dat de aanval spoedig zal worden hervat. Er waren weder een aantal Engelsche schepen in beslag genomen.

Goud agio 52 ½. Koers op Londen 166. Illinois 88 ½.

11 April. Het voorstel om den zetel van het gouvernement der Zuidelijken naar eene andere stad over te brengen, is verworpen.

De *New-York Herald* verwacht binnen kort een vredebreuk tusschen Engeland en Amerika, als het gevolg van Engelands houding ten opzigte van de aanhouding der Engelsche schepen door de kruisers der Unie.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Partikuliere Korrespondentie.

25 April 1863.

Is het waar, gelijk de dichters beweren, dat er een levensrad bestaat en een rad van aventuur, dan bestaat er ook ongetwijfeld een rad voor politieke kwesties, waaraan zij allen zijn vastgehecht, en dat ze al draaijende beurtelings doet boven komen. Het rad draaide in de laatste 14 dagen al bijzonder snel. De Poolsche kwestie, die twee weken geleden nog eene zoo hooge plaats innam, dat geene andere scheen te bestaan, is snel aan het dalen gegaan en geheel vervangen door . . . . de Amerikaansche.

De Amerikaansche kwestie! Gij weet dat in Engeland door partikulieren bij voortduring schepen werden gebouwd en uitgerust onder valsche voorwendsels, maar in der daad bestemd voor de Zuidelijken in de Vereenigde Staten. Die van het Noorden beklaagden zich daarover; het Engelsche gouvernement beloofde toe te zien, doch dit toezigt was niet heel naauwkeurig, zoodat nog menig schip uit Engeland zich bij de Geconfedereerden kwam voegen. Dit gaf reeds tot meer dan eene onaangenaamheid aanleiding en was oorzaak dat vele Engelsche schepen door Amerikaansche kruisers werden onderzocht en medegevoerd, en dan eenige maanden later, als gebleken was dat zij geen oorlogskontrabande in hadden, weder werden vrijgelaten, zelfs met eenige schadevergoeding. Zoodanige handelingen veroorloofden zich de Amerikaansche kruisers hoe langer zoo meer, ja zelfs tegenover die Engelsche schepen, welke niet den minsten grond tot argwaan gaven, en die naar onzijdige havens bestemd waren. Nu was het wel waar, dat de oorlogskontrabande naar onzijdige havens van Mexiko gevoerd, van daar tot de Zuidelijken werd overgebragt. Doch nooit heeft tot nog toe een oorlogvoerende staat zich aangematigd zulke handelingen tusschen onzijdigen te belemmeren. Het kabinet van den heer Lincoln schijnt echter door die aanmatiging de Engelsche regering, en vooral ook het Engelsche volk tot het uiterste te willen drijven, ja de Amerikaansche gezant te Londen dreef nu dezer dagen de vermetelheid zoover, dat hij aan een schip met wapenen en kruid voor de Mexikanen bestemd, een geleidebrief mede gaf om het voor de kruisers te vrijwaren, waarin hij verklaart zich te verheugen dat dit schip nu, in tegenoverstelling van zoo vele anderen, geene valsche opgaven aangaande zijne bestemming, enz. doet, maar oorlogsbehoeften voor de Mexikanen inhoudt! Nota bene! Voor de Mexikanen! De vijanden van Frankrijk! En daarover verblijdt zich de heer Adams! Men is zeer nieuwsgierig, hoe Frankrijk dit zal opnemen. De Engelsche regering is de zachtzinnigheid zelve. Een schip naar Matamores bestemd, dat de postpaketten zou medenemen, zou, wegens het gevaar waaraan het op die reize bloot stond, hoogere assurantie moeten betalen en vroeg dus om een regeringsbeambte te mogen medenemen, waardoor het geen last zou behoeven te lijden van de Amerikanen. De regering heeft aan dit verzoek niet voldaan, maar wel het schip en alle andere die op Matamores varen ontslagen van de verpligting om postpaketten mede te nemen. Het spreekt echter van zelf, dat men op dien weg niet kan voortgaan, en de toegevendheid hare uiterste grens moet hebben bereikt. Als men toelaat dat de Amerikanen het verkeer tusschen onzijdigen belemmeren, dan kan immers morgen reeds een Amerikaansch schip de eerste de beste postboot, die tusschen Dover en Calais vaart aanhouden, de brieven openen en daarvan medenemen wat het goedvindt. Het Engelsche volk, hier vertegenwoordigd door reeders en kooplieden, protesteert dan ook luide tegen de handelwijze zijner regering, en de *Times* bevatte voor een paar dagen een zeer hatelijk artikel tegen haar. In 't kort, het moet tot een uitbarsting komen, dunkt mij, die de Noordelijken misschien wenschen in het belang van eene hereeniging met de Zuidelijken. Doch hierin zouden zij zich waarschijnlijk zeer vergissen, daar het Zuiden, ofschoon niet erkend door Frankrijk en Engeland, toch wel eenige verpligting aan hen heeft, en van eene verbindtenis met dezen veel, van eene met het Noorden weinig of niets voor zijn doel te verwachten heeft. Welligt deelt de telegraaf u nog meer mede aangaande deze kwestie, die thans de aandacht hier algemeen zoozeer gespannen houdt.

Komt het, gelijk wij verwachten, tot een oorlog tusschen de Noordelijken in Amerika en de Europesche mogendheden, dan krijgt de nieuwe Engelsche minister van oorlog, graaf de Grey, de handen vol. Hij is sir Cornwall Lewis, die na eene kortstondige ziekte overleed en zeer betreurd wordt, opgevolgd. En het budget, door lord Gladstone dezer dagen voorgedragen, waaruit blijkt dat de financiële toestand zeer gunstig is, zoo gunstig zelfs dat tot eene vermindering van sommige belastingen kan worden overgegaan, dat budget maakt het zeker nog gemakkelijker den oorlog te kiezen.

Wat nu het tooneel des oorlogs in Amerika betreft, van daar worden eerlang weder belangrijke tijdingen te gemoet gezien. Het bombardement van Charleston is aangevangen en de aanval op Vicksburg zal worden vernieuwd. Dagbladen van het Zuiden van den 9den melden intusschen, dat de gepantserde schepen der Unie vóór Charleston gedwongen waren tot wijken en dat te land een hevige veldslag voorviel. Vele Engelsche schepen waren prijs gemaakt.

Al heeft de Amerikaansche kwestie de Poolsche van haar hoog en in het oogloopend standpunt verdrongen, deze laatste is daarom nog niet vergeten. Verre vandaar! Ofschoon de Fransche bladen een veel minder oorlogzuchtigen toon aanslaan, dan een paar weken geleden, zal voor de toekomst veel afhangen van het antwoord, dat de Russische keizer geeft op de nota's, die hem door Oostenrijk, Frankrijk en Engeland zijn gezonden. Men verwacht dat dit antwoord niet gunstig zal zijn, doch anderen spreken van een aftreden van Gortschakoff, waardoor de Russische politiek meer in overeenstemming met die van de andere mogendheden zou geraken. Keizer Alexander ontvangt intusschen de treffendste bewijzen van gehechtheid van zijn volk, zooals nu onlangs bij gelegenheid van het Paaschfeest. De handelsstand heeft hem met het gewone paaschbrood en paaschei een adres toegezonden, waarin hij verklaart met goed en bloed Z. M. ter zijde te zullen staan. Zoo te hebben gesproken kan later wel eens berouwen, als het te pas komt van de aangebodene hulp gebruik te maken. De opstand in Polen breidt zich nog altijd uit en graaf Berg heeft om nog 20 à 30,000 man gevraagd. In de jongstverloopen dagen hebben weder verschillende gevechten plaats gehad, waarbij de Russische berigten wel weder van hun sterotypen één doode spreken, doch die in de werkelijkheid tamelijk ongunstig voor hen moeten zijn uitgevallen. De regering heeft echter ook nog met andere moeijelijkheden in Polen te kampen. Het bestuur aldaar is tamelijk verdeeld. De oude Wielopolski kan het met graaf Berg niet vinden, en heeft zijn ontslag ingediend, en de jonge Wielopolski is ontslagen wegens zijne uitdaging aan prins Napoleon.

Wie ook bevredigd moge zijn door het antwoord dat keizer Alexander op de nota's der mogendheden geven zal, met Zweden zal dat in geen geval zoo wezen. Koning en volk verlangen evenzeer naar een oorlog, en die wensch vindt weerklank in Finland. Finland, dat is toch de wonde, die Zweden pijn doet, en Karel XV zou gaarne, door Finland aan Zweden terug te geven, het geslacht Bernadotte hoogere aanspraken geven op den Zweedschen troon, dan het tot nog toe bezat. Op eene vraag van de Fransche regering, welke hulp hij zou kunnen verleenen bij het uitbreken van een oorlog, zou zijn antwoord geweest zijn, dat zoo Frankrijk slechts twee schepen naar de Oostzee zond, hij met 100,000 man te hulp zou komen. Al de vier kamers van Zweden zijn nu uitgenoodigd tot eene algemeene zitting om de inlichtingen van graaf Manderstrom nopens de bedoelingen en zienswijze der regering te vernemen. Zoodanige vereenigde bijeenkomst behoort tot de zeldzaamheden en getuigt van het gewigt van het oogenblik.

En Pruissen, de regering althans, zal wel altijd Rusland ter zijde blijven staan. Op een aanzoek van de andere mogendheden, dat Pruissen ook eene nota ten gunste van Polen aan Rusland zou zenden, moet het antwoord zijn geweest, dat Pruissen zich geroepen achtte de rol van bemiddelaar te vervullen; eene rol die Pruissen voor zich mag hebben uitgekozen, doch waarin het althans door de Westersche Mogendheden niet zal worden geduld. Ja, het zou de Pruissische regering zelf weinig ernst daarmede zijn. Er was toch sprake van eene zamenkomst tusschen keizer Alexander en koning Wilhelm om de banden nog naauwer toe te halen, die op het oogenblik reeds beider rijken al te naauw verbinden.

De volksstemming is geheel anders; dat spreekt van zelf! Doch wat bekommert zich Bismarck daarom? Toen dezer dagen in den Landdag de proclamatie van den koning van Denemarken betreffende Sleeswijk en Holstein werd afgekeurd, maar geklaagd, dat Pruissen, wegens zijn inwendige zwakheid en verdeeldheid, het bij die afkeuring moest laten blijven, zeide graaf Bismarck, dat de Regering oorlog zou voeren als zij wilde, hetzij *met* of *zonder* de toestemming van den landdag. Bij dezelfde gelegenheid hadden er nog ergerlijker dingen plaats.

Na de bovengenoemde woorden gesproken te hebben, verwijderde zich namelijk de eerste minister. Een der leden zeide daarop, dat zoodanig oorlogvoeren, als de minister had aangeduid, de Russische en niet de Duitsche manier was, en dat hij hoopte dat Pruissen Duitsch en niet Russisch zou zijn en blijven. Een ander lid vond het onbehoorlijk, dat een minister zich bij zoo belangrijke beraadslagingen verwijderde. Nu trad Bismarck weder binnen. Als de leden maar wat luid spraken, kon hij, zeide hij, hen in de andere kamer zeer goed hooren, doch hij had het te druk met het ontvangen van menschen, nazien en corrigeren van stukken, enz. om den geheelen tijd in de vergadering te blijven. Deze woorden gaven de meeste ergernis, gelijk gij wel denken kunt. Waarlijk! de Pruissische volksvertegenwoordigers kunnen veel verdragen, en dit maakt den heer Bismarck hoe langer zoo onbeschaamder en vermeteler. Hij zeide nog onlangs dat hij er niet aan dacht om af te treden, dat dit gelijk zou staan met de trouweloosheid van een kommandant, die de hem toevertrouwde vesting overgaf. Zoo zal het der Kamer ook weinig baten, of zij al een wet maakt op de ministeriele verantwoordelijkheid. De minister heeft gezegd, dat het daar nu geen tijd voor is, en dat de Regering de wet toch niet zal sanctionneren. — De verdeeldheid die de partij van vooruitgang bedreigde, zal geen voortgang hebben, daar men van beide zijden erkent, dat het verschil geen beginselen betreft, en men ook gevoelt hoezeer men tegenover zulk eene regering elkanders ondersteuning behoeft.

Mogt de Pruissische regering nog meer uit het voorbeeld der Oostenrijksche leeren, die ten gevolge van vroegere verkeerde maatregelen, zelfs nu zij den beteren weg wil inslaan, nog steeds gewantrouwd wordt. Zoo stemde nu dezer dagen de landdag van Zevenbergen eenparig het Februarij-patent af en vóór de Oktober grondwet, en het statuut voor Venetie, dat nog in deze maand zal afgekondigd worden, zal waarschijnlijk niet de minste goedkeuring vinden.

Prins Christiaan van Denemarken heeft nu toch eindelijk de benoeming van zijn zoon tot koning van Griekenland aangenomen. De Beijersche dynastie heeft evenwel tegen zijne verkiezing geprotesteerd en daarom circulaires gezonden aan al hun gezanten.

BIJVOEGSEL

VAN DEN

JAVA-BODE

van Woensdag 10 Junij 1863, N°. 46.

De Sultan heeft hartelijk afscheid genomen van den Egyptischen onderkoning. In Damaskus was weder eene uitgebreide aanslag gesmeed tegen de Christenen, doch ontdekt en door de krachtige houding der Engelsche en Fransche consuls in tijds verhinderd.

Als de Amerikaansche kwestie, hetzij dan opgelost of niet opgelost, gelijk wel het lot der meeste kwesties is, zal zijn voorbijgegaan, komt welligt de Italiaansche weder boven. Wij hoorden toch dat de Fransche regering op nieuw bij den Paus begint aan te dringen op de toegezegde hervormingen, en dat te Turijn sprake is van eene verandering van ministerie, waardoor de graaf Arese, de speciale vriend van keizer Napoleon, aan het bewind zou komen, en de regering geheel in Napoleontischen geest gewijzigd worden. Hoe dit ook zij, de rol van Garibaldi zal wel uitgespeeld zijn, ofschoon hij nu toch voor goed schijnt te beteren, en welligt die van Frans II ook, die geen geld meer heeft om de roovers aan den gang te houden, en in plaats daarvan zich nu kan amuseren met zijn teruggekeerde echtgenoot. — De partij van actie heeft weder een inval in Oostenrijk, op het oog en laat zich door het militaire cordon, dat de Italiaansche regering aan de grenzen heeft geplaatst, geenszins afschrikken, maar houdt ijverig inzamelingen ten einde mettertijd haren slag te kunnen slaan.

Hoezeer de regering van keizer Napoleon in de Poolsche zaken lang niet stil zit, is toch de gezondheid van den keizer verre van gunstig. Men ziet hem gewoonlijk leunen op den arm van een adjudant, zonder wiens hulp het gaan hem moeijelijk valt. Hij was altijd een vriend van goed eten en zwaren Spaanschen wijn, en dit breekt hem nu op en veroorzaakt van tijd tot tijd zware duizelingen. Toch worden daarom niet minder feesten te Parijs gehouden, op de wijze die daar vooral in den laatsten tijd in zwang is gekomen. Men geeft er nu *tableaux vivants* en mevr. Castaglione is daarbij, evenals bij de gemaskerde bals, weder de eerste, schoon zij nog steeds zeer spaarzaam is in het gebruik van kleedingstukken. Laatst gaf zij het *toilet van Esther* te aanschouwen, doch stelt zich voor eerlang als Venus en de Scylla van Cumo nog meer opgang te maken.

De Fransche Kamer gaat voort met het onderzoek der voorgestelde wijzigingen in het strafwetboek. Art. 222 is aangenomen. In dat merkwaardig artikel heeft de regering een nieuw misdrijf uitgevonden. Als de policie in uw bezit een brochure, een liedje, een plaatje of iets dergelijks vindt, wat haar onbetamelijk voorkomt, zijt gij daarvoor strafwaardig, ook al hebt gij dat voorwerp nooit publiek gemaakt, of aan iemand laten zien. Dit artikel zal dus wel het monsterachtigste en inkwisitorieëlste wezen, dat ooit aan eenige vertegenwoordiging is voorgesteld. — Zoo heeft de regering ook een kurieus voorstel nopens de vrijmetselaren, dat deze in hunne voorloopige vergadering hebben overwogen, maar ook, gelijk van zelf spreekt, met algemeene stemmen verworpen. Zij wil namelijk dit genootschap tot een *inrigting van openbaar nut* verklaren, waardoor het aan het toezigt der Regering zou onderworpen zijn. Het lijdt geen twijfel of dit voorstel zal ook door de wetgevende vergadering der vrijmetselaren, die in Mei a.s. gehouden wordt, eenparig verworpen worden.

Het *Journal des Débats* heeft eene tweede waarschuwing ontvangen wegens een artikel: *Verkiezingen in* 1863, waarin het verklaart dat de eed door de volksvertegenwoordigers af te leggen, hen slechts verbindt om zich van zamenzweringen te onthouden en tot dien eerbied voor de wetten, waartoe ieder burger verpligt is. Ook komt de *Moniteur* op tegen de voorstelling van vele dagbladen, volgens welke alleen de kandidaten der oppositie onafhankelijke mannen zouden zijn. De regeringskandidaten, zegt hij, zijn dat even goed.

Keizer Napoleon schijnt ook nog zijn plan niet te hebben opgegeven tot de oprigting van een onafhankelijk koningrijk Polen, waarbij aan Oostenrijk groote voordeelen en schadeloosstellingen zijn toegezegd. Veel zal echter afhangen daarvan, of generaal Forey in Mexiko gelukkig is. Neemt hij de hoofdstad in, dan denkt men toch spoedig op gunstige voorwaarden vrede te kunnen sluiten, het grootste gedeelte der troepen terug te kunnen trekken en zoodoende de handen ruim te krijgen voor ondernemingen in Europa.

Terwijl in de Belgische Kamer de clericalen en liberalen elkander dapper in de haren zitten bij de overwegingen van eene voordragt betreffende de studiebeurzen, zijn ook onze zaken met Belgie nog niet zoover gevorderd, als ik meen u in een vorig schrijven gemeld te hebben. Wat de afkoop van de Scheldetol betreft, moet het verschil nog daarover loopen, of Nederland zijn eigen aandeel daartoe ook zal bijdragen, daar immers ook Nederlandsche schepen de Schelde bevaren. De onderhandelingen betreffende de Maasaftappingen en het handelstraktaat vorderen slechts langzaam. Zoo gaat het ook nog niet best met de oprigting van sub-commissien voor het nationaal gedenkteeken ter herinnering aan 1813, doch hiervan zal uw gewone correspondent u wel het noodige mededeelen. Ook de inschrijvingen voor de doorgraving van Holland vorderen weinig of niet. Evenwel is de burgemeester van Amsterdam gemagtigd door Z. M. om bekend te maken, dat de koning, gehoord de inlichtingen nopens de deelneming aan de kanaalmaatschappij, hem gegeven, op 30 April zijn gewoon bezoek aan de stad zal brengen.

Amsterdam geeft ook waarlijk teekenen van leven en verdient de verwijtingen niet, die het van verschillende zijden heeft moeten hooren. Er heeft zich nu eene Algemeene Maatschappij van Handel en Nijverheid geconstitueerd. Nederland, zegt zij in haar programma, behoeft eene kredietinstelling, die, zonder zelve handel te drijven of met de partikuliere nijverheid te concurreren, groote ondernemingen op het gebied van handel en nijverheid bevordert en ondersteunt. Dat wil de Maatschappij doen door hare eigene geldelijke aandeelen en tusschenkomst bij andere kapitalisten binnen en buiten 's lands. Zij wil dat goede bevorderen en ondersteunen, waarvoor individueele krachten niet toereikend zijn en staat in betrekking met de *Credits Mobiliers* te Turin, Madrid en Parijs.

Aan de Tweede Kamer zijn nu medegedeeld en publiek gemaakt de zeer volumineuse stukken betrekkelijk de suikerkultuur op Java. Den 5den of 12den Mei komt de Kamer weder bijeen; dan zullen wij er wel meer van hooren.

Naar ik verneem, wordt onze Hervormde Synode bedreigd met een menigte adressen, die aandringen op de invoering met 1 Januarij a.s. van de regtstreeksche verkiezing van kerkeraadsleden, volgens art. 23 van het algemeen reglement. Dat artikel is opgesteld onder den indruk der gebeurtenissen van 1848 bij de heerschende stemming in die dagen, doch later herkreeg men zijn kalmte en wist tot nog toe geen middel te vinden om daaraan uitvoering te geven, zonder tot *grenzenlooze verwarring* (de geijkte term) aanleiding te geven. Het had nu allen schijn, alsof men de zaak maar wilde laten loopen, doch in deze wijze om zich van de moeijelijkheid af te maken zal de Synode, zoo zij daarop plan had, na al hare vergeefsche pogingen, zeker verhinderd worden door de adressen, wanneer die zoo talrijk zijn, als wordt beweerd.

Zeer rustig zijn de zittingen geweest der constituerende vergadering voor de Israelitische kerkgenootschappen, die haar algemeen reglement heeft vastgesteld. Doch misschien komen bij de uitvoering wel even groote moeijelijkheden op, als de hervormde synode bij het hare ondervindt. Wetten te maken is dikwijls nog al zoo moeijelijk niet, doch op de uitvoering komt het aan!

Ten slotte nog dit. Volgens eene opgave, naar ik meen geplaatst in het *Nieuw Dagblad van 's Gravenhage*, zag ik dat de toeneming der bevolking op Java sterker is dan die in eenig land in Europa. Volgens die opgave staat in Europa Griekenland boven aan, waar de bevolking jaarlijks toeneemt met [illegible] pCt., terwijl de aanwas in Nederland slechts 1⅓ bedraagt. Op Java zou zij daarentegen bedragen 2½ pCt.

NEDERLAND.

(*Van den specialen correspondent van den Java-Bode*).

'S GRAVENHAGE, 25 April 1863.

Geheel Nederland is ganschelijk vervuld met het uitzigt dien gewigtigen Novemberdag, dat wij onze onafhankelijkheid herdenken willen. Dit is een nobel feest, ik geef het u toe, maar toch vreezen wij dat, alvorens het gevierd wordt, nog menige twist ontstaan zal. In alle steden zijn commissiën benoemd, maar in alle steden gaan er stemmen op tegen de hoofdcommissie voor die feestviering en, zoo deze bestond uit mannen, die over eergevoel dezelfde gedachte koesteren als gij en ik, zou zij van den beminden prins voorzitter al lang haar ontslag hebben verzocht en hare plaats geruimd hebben aan personen, die meer de algemeene sympathie der natie genoten. Maar het schijnt dat het niet enkel de ministeriën zijn, die lang blijven zitten, wanneer ze niet weg willen. Althans deze commissie blijft, niettegenstaande de een al duidelijker te kennen geeft dan de ander, dat zij 't best deed maar heen te gaan.

Gij begrijpt dat met zulk een begin ook de loop der zaak, allerminst de uitslag, niet beantwoorden kan aan hetgeen men van een nationaal volksfeest verwacht. Men betwijfelt zelfs wel eens of het materiele gedeelte, het geld, er wezen zal. Maar die twijfel is ongegrond, en dat gevoelt ieder die er aan denkt, dat prins Frederik, de rijkste vorst uit Europa en de rijkste man in Nederland, voorzitter is van de commissie voor het monument ter herinnering aan 1813. De leden der hoofdcommissie hebben elk uur van den dag toegang tot Zijne Koninklijke Hoogheid en behoeven niet eens den kamerheer van dienst, om tot diens appartementen te worden toegelaten. De kamerdienaar dient hen aan. Men zegt dat een der leden van de commissie, sprekende in eene vergadering met zijne medeleden over het al of niet slagen der onderneming, zeide: „zoo als wij hier zitten kunnen wij toch wel een paar ton bijeenbrengen." Die opmerking werd algemeen beaamd. De zamenstelling der commissie nagaande, zal men er dan ook zelfs in Indië niet aan twijfelen.

Evenwel men twijfelt in Indië aan vele zaken, ons Holland betreffende. Zoo vond ik onlangs in een geestig geschrevene correspondentie uit Batavia aan de *Arnhemsche Courant*, dat men niet geloofde aan eene oproerige beweging in den Haag. Men kon het zich voorstellen, dat men daar te hoop liep, om dat de koffij of de suiker duurder was geworden. maar om andere redenen niet. Ik verzeker u, dat er geheel andere drijfveren in 't spel waren; maar de toeleg is verijdeld, en thans is het in de hoofdstad weder even rustig en stil als altijd. Er schijnt evenwel op de teekenakademie, die bij de volksberoering het punt van uitgang was, een fatum te liggen; werden in December de lessen geschorst, omdat het naar huis gaan der jongelieden aanleiding gaf tot rustverstoring, in April moesten de lessen gestaakt worden, ter voorbereiding en ten gevolge van het luisterrijke bal door de jeunesse dorée in de zalen van dat gebouw gegeven. De ongelukkige afloop er van schreef ik u reeds. Maar ook deze muis had een staart. De assurantiemaatschappijen weigeren te betalen, en de prins van Oranje zal als president der commissie voor de feestviering procederen tegen een brandwaarborgmaatschappij. Men zegt dat de koning aan Zijne Koninklijke Hoogheid den raad zou hebben gegeven alle schaden enz. voor zijne rekening te nemen, welke raad de kroonprins niet zou hebben opgevolgd. Natuurlijk kan ik er in geenen deele voor instaan, dat zoodanige raad gegeven is, maar wel weet ik, dat men het algemeen betreurt, dat de prins maar niet met vorstelijke mildheid geld heeft gegeven, waar niets anders dan geld werd gevraagd. Thans daarentegen zijn de knechts, die bedienden en die allen meer of minder schade leden bij den brand, door de commissie met twee gulden voor diensloon en zonder eenige indemnisatie naar huis gezonden.

Gelukkig zullen die treurige herinneringen aan de teekenakademie spoedig en geheel en al uitgewischt worden door de tentoonstelling, die er eerlang in zal worden geopend. Een groot aantal schilderijen van levende meesters uit alle rijken is reeds ingezonden, en de tentoonstelling van 1863 belooft eene der schoonste te worden, die we in den laatsten tijd gehad hebben. Is het in verband met de verklaring van den heer Thorbecke dat de staat schilderijen zal koopen, of is het omdat de kunst hooger en hooger stijgt? Liefst nemen wij het laatste aan, en we gelooven dat de aanstaande expositie die meening zal regtvaardigen.

Weldra zal er in Delft ook eene tentoonstelling worden geopend, die, naar wij meenen, in belangrijkheid, hoewel niet in schoonheid, de Haagsche zeer zeker overtreffen zal. Eene tentoonstelling van oudheden. Musea van oudheden bestaan er genoeg, maar men verwacht dat hier een aantal voorwerpen zullen worden ingezonden, die men in der tijd te goed vond om in een museum te worden begraven. Iedereen is nu aan 't zoeken van oudheden; en men vraagt elkaar niet meer: „heb je wat nieuws?" maar: „heb je wat ouds?"

Bij dat nasporen vindt men ook eene menigte zaken, die, omdat zij pas een halve eeuw oud zijn, nog niet tot de oudheden behooren: eene goede oudheid moet ten minste honderd jaar tellen. Voor die halve oudheden is het museum Willem I. Een aantal kunstlievende en geschiedenisbeoefende personen in de hoofdstad hebben zich vereenigd om een museum uit voorwerpen van dien tijd zamen te stellen, en het plan is om daaraan ook de verschillende verzamelingen van schilderijen te verbinden, die Amsterdam bezit. Men hoopt dit ontwerp meer en meer uit te breiden en op die wijze een belangrijk museum tot stand te brengen, dat beter aan de eischen voldoet dan het Trippenhuis alleen of het museum Fodor enz.

Amsterdam heeft plannen, zoo als ge ziet. Als al de plannen maar feiten worden! Gij weet in dat opzigt is de hoofdstad niet altijd even gelukkig. Ik herinner u aan de doorgraving van Holland op zijn smalst; maar deze schijnt nu toch een stootje vooruit te hebben gekregen, sedert dat Zijne Majesteit verklaard heeft niet in zijn hoofdstad te komen, vóór dat het kapitaal voor die onderneming bijeen was gebragt. Men is terstond weder aan het teekenen gegaan, zelfs verneemt men dat de gemeente de garantie van de rente der kapitalen heeft toegezegd, zoolang dat werk duurde. Hoe dit zij, de koning heeft thans doen weten, dat hij den 30sten April zijn jaarlijksch bezoek brengen zou en alles is dus weer in orde. 't Glas water is weer in rust.

Een ander plan, zoo niet van dan toch voor Amsterdam, is het monument voor den „Agrippijnschen zwaan." 't Geld voor Joost van den Vondel is er, dank vooral ook de ondersteuning, die deze zaak in België ondervond. De beeldhouwer Royer is thans uitgenoodigd het standbeeld des dichters te vervaardigen; want aanvankelijk was men het niet zoo geheel eens, dat het een standbeeld zou zijn en had men ook het oog op een monument; die kwestie is thans beslist en wij zullen nu een metalen Vondel hebben. In afwachting daarvan verschijnen er nu twee papieren Vondels; een door van Lennep uitgegeven, de prachteditie met platen; en een volksuitgave door prof. van Vloten bewerkt, die slechts *f* 10 kost. Maar men beweert dat deze laatste een nadruk is van van Lenneps uitgave en dat er gebruik is gemaakt van de historische nasporingen omtrent de chronologische volgorde der verzen. Van Lenneps uitgever heeft dan ook een proces aangedaan aan dien van van Vloten. Zoo deze het verliest, zal de goedkoope editie voor hem alles behalve goedkoop zijn.

Van Lennep is tegenwoordig wel de ijverigste onzer letterkundigen. Niet alleen zijn Vondel geeft bij uit, maar thans ook het leven van zijn vader D. J. van Lennep, een arbeid die vooral voor onze geschiedenis van zeer veel belang is, omdat wij er het inwendige leven uit leeren kennen uit het laatst der achttiende en 't begin van deze eeuw, en menige werkwaardige bijdrage omtrent de groote mannen van dien tijd. Ook nog eene anders uitgave bewerkt hij, die van Perponchers onderwijs voor kinderen, een boek dat veertig jaar geleden zeker het voortreffelijkste kinderwerk was en dat van Lennep thans voor de jeugd van onzen tijd heeft omgewerkt. Maar 't is geen boek voor kinderen door de baboe groot gebragt, en in Indie zal het dus zeker den aftrek niet hebben, dien het in 't moederland ten deel valt. Bovendien zal men daar meer belang stellen in de werken Indie betreffende, zoo als de Jonge's „Opkomst en bloei der Nederlandsch-Indische bezittingen" of, om van de vele andere geschriften niet te gewagen, die er over de kolonien verschijnen, in het werkje van Jhr. von Schmidt auf Altenstadt getiteld: „Niet zóó verheft gij den Javaan." Dit werkje is met talent geschreven en geeft voor hem, die Java niet bezocht, een boeijende en, wij gelooven, ware voorstelling van het leven aldaar. De groote belemmering voor de verheffing van den Javaan ziet de schrijver in de knevelarij van de hoofden en van de dienaren van deze. Hij wil een krachtig uitgebreid bestuur, talrijk genoeg om de taak te kunnen vervullen, die het volgens zijne instructie behoort te verrigten. — Maar in Indie zal men niet eens behoefte hebben aan eene aangename voorstelling van zaken Indie betreffende te lezen, en misschien zullen er velen worden gevonden, die met ingespannen aandacht de „wagenvrachten" stukken nopens de suikerkultuur doorworstelen. Intusschen die wagenvrachten, waarvan de heer Rochussen in der tijd sprak, vormen zoo als zij thans zijn gedrukt, slechts een kinder kruiwagen. Zie hier den inhoud:

Bijlage A bevat het extract uit het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur-Generaal van Neêrl. Indië van 13 Augustus 1830. Bijlage B de missive van den directeur over de cultures van 9 Feb. 1832. Bijlage C houdt in het concept-contract voor de onderneming de Hoop (Pasoeroean) en de voorwaarden voor suikercontracten met levering van een vast cijfer. Bijlage D houdt in de aantooning van den eigendom, de administratie en de verhuring (voor zooveel bekend) van de suikerfabrieken op Java. Bijlage E behelst de aantooning van de uitgestrektheid grond, welke jaarlijks bij iedere suikerfabriek met suikerriet is beplant geworden. Bijlage F houdt in de aantooning, volgens het cultuurverslag van 1855 en latere opgaven de directie der cultures, van het getal suikerrietplantende huisgezinnen bij iedere fabriek, van het loon door hen genoten en van het bedrag der door de gezamenlijke landbouwers zonder onderscheid, in de suikerriet-plantende dessa's verschuldigde landrente; mitsgaders van de uitgestrektheid sawavelden welke die dessa's bezitten. Bijlage G toont aan de productie welke jaarlijks bij iedere suikerfabriek is verkregen. Bijlage H toont aan de gemiddelde productie per bouw bij iedere fabriek. Bijlage I toont aan de wijze, waarop de grondstof bij alle fabrieken verwerkt en tot suiker bereid wordt. Bijlage P houdt in eene zamentrekking van de beantwoording der twaalf vraagpunten vermeld bij kabinets-missive van 14 Julij 1854, no. 113 *b*. Bijlage S bevat de bezwaren tegen de suikercultuur in de residentiën Cheribon, Pekalongan, Samarang. Japara, Rembang, Pasoeroean, Probolingo, Bezoeki, Kediri, Madioen. Bijlage V behelst eene aantooning betreffende de in de verschillende residentiën en afdeelingen op Java bestaande ondernemingen voor de bereiding van suiker, waarbij de grondstof zonder bemoeijenis van het Gouvernement wordt geteeld. Bijlage W behelst eene nota betrekkelijk de werking van stoommachineriën op de suikerfabrieken voor het in beweging brengen van den molen. Bijlage Z houdt in een concept-contract voor de onderneming. Bijlage Z1 bevat eene Memorie van Toelichting. behoorende bij het concept-suikercontract. Bijlage IJ houdt in een overzigt betrekkelijk de suikercultuur, in verband tot het voorkomende bij de monographiën der residentiën Pekalongan, Japara, Rembang, Soerabaija, Pasoeroean, Probolingo, Bezoeki, Kediri, Madioen en Banjoemaas.

Van de stukken betreffende de Spoorweg-Concessie op Java kan ik niet spreken, zij zijn geheim. Er heeft zich echter een merkwaardig verschijnsel bij dat geheim opgedaan: een onzer dagbladen ontving correspondentiën uit Indie, die juist verscheidene punten der geheim gehouden stukken bevatten. Dit is inderdaad opmerkelijk, omdat die correspondenties zouden moeten geschreven zijn, vòòr dat men in de oost weten *kon*, dat die stukken geheim zouden blijven en juist daardoor zooveel te meer belang moesten inboezemen. Als men niet aan een medium hier te gelooven heeft, zou men moeten onderstellen, dat de Javasche brieven in Nederland waren geschreven. Maar hoe is dit overeen te brengen met de verpligting tot geheimhouding aan de leden der kamer opgelegd? 't Is raadselachtig.

Van de kamer kan ik u nog niets melden. Zij komt waarschijnlijk den 12den Mei bijeen. Aan geruchten omtrent hetgeen ze doen zal ontbreekt het niet, evenmin aan geruchten omtrent de houding der Eerste kamer, die thans weder bijeen is. Zij, die gelooven wat zij gaarne zouden zien dat gebeurde, nemen aan, dat de Eerste kamer de wet op de tienden, die zij reeds tot tweemaal toe verworpen heeft, ook voor de derde maal zal verwerpen en dat dan de Regering dat collegie ontbinden zou. De dan gekozen Eerste kamer zou niet gehouden zijn consequent te wezen met de ontbondene, en zij zou dus de begrooting van den heer Fransen van de Putte en diens koloniale politiek kunnen goedkeuren. Dan was alles gevonden. Anderen, pessimisten, meenen dat de heer van Hall weder geducht aan het werk is; dat hij het geweest is, die den koning heeft bewogen naar Amsterdam te gaan en dat voor die gelegenheid weder eene demonstratie tegen het ministerie Thorbecke ligt te broeijen. Van Hall zou eene exploitatie van de spoorwegen door den Staat en de uitvoering van het werk der doorgraving eveneens van staatswege aan de Amsterdammers voorspiegelen. Gij ziet de heer van Hall is nog volstrekt niet dood — wij kunnen nog lang genot van hem hebben.

Staatkundig nieuws is er behalve die geruchten niet. Alles betreft nog slechts plannen, en wat de internationale politiek betreft, daar ligt Nederland geheel buiten. 't Is dan ook waarlijk niet ten gevolge van te veel werk, dat dezer dagen de pruissische gezant bij ons haf krankzinnig is geworden, en in dien toestand aan zijne majesteit den koning van Pruissen is teruggezonden. Helaas, graaf Oriolla is op verre na de eenige krankzinnige man in Pruissen niet. De verhouding van dat rijk tot de andere staten is dan ook nog dezelfde, en de binnenlandsche staatkunde wordt met den dag bedroevender. De jonker partij speelt hoog spel in Pruissen. Als 't u belang kan inboezemen, mag ik u mededeelen dat professor Opzoomer dezer dagen eene brochure tegen die rigting heeft uitgegeven: „de anti-revolutionnaire beginselen aan het roer." De heer Groen, het hoofd dier rigting, heeft ook eene korte brochure de wereld ingezonden, naar aanleiding van de monument-kwestie. Daarin is de heer Groen zoo liberaal, als men waarlijk van iemand van zijne rigting niet had durven verwachten, zijn gansche geschrift kenmerkt zich door de strekking om G. H. van Hogendorp regt te doen wedervaren.

Terwijl er over allerlei onderwerpen hier vlugschriften verschijnen, is aan de poolsche kwestie nog geen syllabe gewijd. De strijd voor de onafhankelijkheid vindt geen weerklank in ons vaderland meer. Wij hebben Italie *laten* vrij worden, en zullen nu ook Polen *laten* vrij worden. Geen draad pluksel, geen korrel kruid geeft men in Nederland voor de „poolsche-joden." En dan de koningin-weduwe is altijd nog eene russische prinses. Ziedaar een paar populaire argumenten, waarom de Hollanders van dien vrijheids-oorlog niets weten willen. Ook zijn er reizigers in Hongaarschen wijn en in kurken, die verklaren, dat de „fatsoenlijke" Polen geen deel aan den opstand nemen, en het spreekt van zelf, dat men de *on*fatsoenlijke Polen hier niet wil helpen.

Zoo er geene meetings voor Polen worden gehouden, gelijk elders, dezer dagen hadden wij toch eene meeting in het belang van eene ander koningrijk: dat der Hemelen. De weleerwaarde Ds. Spurgeon, de beroemde engelsche kanselredenaar, wiens welsprekendheid een phenomeen wordt geacht, trad ook in den Haag op en heeft op populaire wijze in het Engelsch tot boete en bekeering aangemaand. Jammer maar, dat men in den Haag slechts weinig Engelsch kent; wij vonden in de Willemskerk, waar de bijeenkomst plaats had, slechts het orthodoxe fragmentje der aristrokratie, een aantal jongelui, die den boetgezant uit een letterkundig oogpunt gingen hooren, en eenige oud-gasten die in 't Willemspark en omstreken wonende, hier eenige afwisseling met hunne gewone rust kwamen zoeken. De meeting was dus niet talrijk en veel zal zij niet hebben uitgewerkt, allerminst voor hen, die geen Engelsch verstonden. De leeraar, die zijn engelschen geestverwant opleidde, begon echter met te zeggen: „Gij die hem niet verstaat, bidt voor hem, gelijk hij bidt voor u." Dat was dus in orde. Wat Spurgeon betreft, hij is inderdaad een zelzaam talent en deed denken aan da Costa's populaire bijbelbeschouwingen.

Behalve Spurgeon hebben wij hier thans ook eene Duitsche actrice, Friederike Gossmann, die aller bewondering opwekt. Haar publiek is talrijker: men schijnt beter Duitsch dan Engelsch ook te kennen. Misschien evenwel bestaan er voor die talrijkheid nog andere redenen.

Zoo ik u ten slotte nog van een kwestie van den dag spreken wilde, zou het zijn over de verlichting — in den ontvlambaren zin slechts. Het gebruik van petroleum, dat thans concurreert met het gaslicht, maar bovenal de ontdekking dat men van lijken brandbaar gas kan maken, is een question brulante. Dat lijken-gas heeft men hier nog niet toegepast. Komt het eens zoover, dan zal men het verschijnsel zien, dat menschen, die hun gansche leven voorstanders en bevorderaars der duisternis geweest zijn, na hun dood tot verlichting van het nageslacht zullen medewerken. Wie weet, mijn waarde redacteur, of ook wij niet eenmaal in een toko of in een achterbuurtje der hofstad zullen branden en misschien als api worden aangereikt aan een klimaatschietenden oudgast of door een haagschen straatjongen worden uitgeblazen.

— Z. M. heeft den heer J. A. de Gelder, laatstelijk luit. ter zee 2de kl., en als zoodanig op zijn verzoek eervol ontslagen, alsnog benoemd tot ridder der 4de kl. van de militaire Willemsorde, ter zake van zijne verrigtingen bij het door 's rijks schroefstoomschip *Reteh* op den 18den April 1862 geleverde gevecht tegen de zeeroovers op een klein eiland in de baai van Lobo, op de westkust van het eiland Karatalang (Talaut-groep).

— Een gerucht wil dat bij het gemeentebestuur te Amsterdam het voornemen bestaat, om de leening ten behoeve der Kanaalmaatschappij, in geval die alsnog niet binnen zeker tijdsverloop mogt zijn volgeteekend, geheel van stadswege op zich te nemen, of wel daaraan te verbinden eene guarantie van rente ten bedrage van 4 pCt., gedurende den tijd dat de werken nog onvoltooid zijn. In beide gevallen zou het thans gevormde comité op andere wijze zamengesteld of aangevuld worden, in dier voege dat zoowel het bestuur der hoofdstad, als eenige der in de finantiële wereld hoogstgeplaatste personen, daarvan ook een integrerend deel zouden uitmaken.

— De burgemeester van Amsterdam heeft ter algemeene kennis gebragt dat Z. M. de koning, na gehoord te hebben de inlichtingen, door hem omtrent de deelneming in de Kanaalmaatschappij gegeven, hem gemagtigd heeft bekend te maken, dat Z. M. het gewoon bezoek aan de hoofdstad op Donderdag 30 April e. k. bepaald heeft.

— Het detachement suppletie-troepen, hetwelk bestemd was om den 25sten April te vertrekken met het schip *Anna*, gezagvoerder P. R. Bok, vertrekt daarmede niet, doch in plaats daarvan den 2den Mei met het schip *Staatsraad van Ewijk*, gezagvoerder F. de Winter.

— Gedurende het jaar 1862 zijn door den kommandant van het koloniaal werfdepôt aan den burgemeester te Harderwijk overgegeven 223 manschappen, allen vreemdelingen, en in het 1ste kwartaal 1863 zijn door genoemden kommandant aan den commissaris van policie overgegeven 66 vreemdelingen, waaronder 30 Zwitsers, 16 Duitschers, 12 Belgen, 5 Franschen, 2 Italianen en 1 Deen, die allen naar hunne woonplaats werden gedirigeerd.

— Het *Journal du Havre* keurt de weigering van de Fransche regering, om tot den afkoop van den Scheldetol mede te werken, af, omdat toch ook Frankrijk groot belang heeft bij dien afkoop. Het aandeel, dat Frankrijk in die kapitalisatie zou moeten betalen, bedraagt, volgens genoemd blad 1,500,000 francs.

— Ten gevolge van het ontslag door den heer H. P. van den Dries, als lid van de eerste kamer der staten-generaal genomen, zullen de provinciale staten van Noordbrabant, overeenkomstig art. 89 der kieswet, binnen den tijd van dertig dagen buitengewoon worden bijeengeroepen tot aanvulling der opengevallen betrekking.

— Z. M. stoomschip *Soembing*, van Oost-Indie onlangs gerepatrieerd, is den 20sten buiten dienst en de equipage op nonactiviteit gesteld.

JAPAN.

Het nieuws uit Japan is inderdaad belangrijk. De uitslag der genomene maatregelen is niet moeijelijk te raden. Twintig dagen, van 6 April afgerekend, zijn aan het Japansche gouvernement geschonken, niet alleen om zich over zijn toekomstig gedrag te bedenken, maar ook om te toonen dat het voornemens is aan het door den Engelschen Admiraal gevraagde te voldoen. Aan het geven van antwoord daarop kan het Jansche bestuur niet meer ontkomen, nog zal het zich door betuigingen van vriendschap aan de verdiende straf kunnen onttrekken. Alleen een zonder eenig voorbehoud gegeven gunstig antwoord zal de Engelsche vloot de Japansche zee kunnen doen verlaten, of met andere woorden een herhaling van al wat sedert de laatste 25 jaren in China gebeurd is voorkomen.

Is er een gunstig antwoord dan te verwachten? Wij zijn met de niet rondborstige wijze van handelen van het Japansche goevernement bekend, met de onzekerheid die aan de verantwoordelijkheid zijner verschillende ambtenaren is verbonden en erger nog met de groote zwakheid, waarmede het zich tegen de groote macht van den adel verzet.

Wij weten ook hoe hoogst onaangenaam onze vraag is. Het zal het Japansche bestuur nog lang heugen, op welke waarde het leven van een onzer landgenoten door ons is gesteld geworden, want £ 125.000 is geen geringe som zelfs voor een Japansche schatkist, en wanneer wij, met deze schadevergoeding nog niet te vreden, daarenboven nog vorderen dat een der prinsen, of ten minste de vader van een der prinsen, met zijne aanhangers, aan ons ter bestraffing worden overgeleverd, dan kunnen wij niet anders dan toegeven, dat de Japanezen een wantrouwen omtrent onze bedoelingen moeten opvatten, of dat zij, geloovende dat wij het ernstig meenen, ons, hetzij met ronde woorden, het zij langs omwegen voldoening weigeren te geven.

Nu kunnen wij veilig aannemen, dat wij zonder geweld een gunstig antwoord nimmer zullen ontvangen, en wij moeten dan wel de zwarigheden aan geweld verbonden wikken en wegen. Er is maar één uitweg die ons een langdurigen, kostbaren strijd met Japan kan doen ontloopen, en die is, dat Admiraal Kupel, in plaats van Yokohama in asch te leggen en de nu verlatene wallen van Yedo te bombarderen, alleen de stad Satsuma op Nagosima aanvalt en vernielt en de Lien Khien eilanden verovert, wier inkomsten jaarlijks £ 500,000 bedragen. Wanneer hij die genomen heeft, laat hem dan nogmaals, ten minste voor een korten tijd, pogingen in het werk stellen om een gunstig antwoord te bekomen. Indien wij dat dan bekomen, hebben wij het zonder groote opofferingen van leven en bezittingen verkregen; krijgen wij dat niet, laat ons dan die eilanden, wier inkomsten niet te verachten zijn, behouden, en dit zal aan den Japanschen adel steeds een doorn in het oog zijn.

Tot zoover de *Sing. Free Press*. Door een vriendelijke hand zijn wij in staat gesteld het volgende uit een partikulier schrijven uit Nagasaki, dd. 12 Mei jl., mede te deelen:

„Met weinige woorden zal ik trachten u den toestand te beschrijven, waarin Japan thans verkeert, en welken men reeds lang had kunnen vooruitzien. Ieder toch die weet, welke beleedigingen de Engelsche regering van de zijde der Japannezen heeft ondervonden, zooals het vermoorden van een paar harer onderdanen, zal zich niet verwonderen dat zij heeft besloten eene eclatante satisfactie van het Japansche Gouvernement te eischen, bestaande in eene indemnisatie van plus m. 300,000 ponden sterling voor de overgebleven betrekkingen der vermoorden, en bovendien uitlevering en straffing van den moordenaar des heeren Richardson. In het begin van April heeft de Engelsche admiraal dezen eisch als ultimatum te Jedo gesteld, daarbij te kennen gevende dat aan de Japannezen ééne maand tijd werd gegund om hierop een gedecideerd antwoord te geven; na verloop waarvan de Japansche regering instede van te antwoorden, weder een uitstel van eenige dagen heeft gevraagd en gekregen, welk uitstel men zegt dat dezer dagen zal expireren.

Gij kunt ligt nagaan dat hier bij allen eene groote spanning heerscht; de consuls hebben eene vergadering belegd, waarin zij besloten geene maatregelen te nemen dan na den Gouverneur alhier te hebben gehoord, die daarop heeft verklaard, in geval van oorlog, niet in staat te zullen zijn de vreemdelingen te beschermen; zoodat hij het voor het raadzaamste hield dat alle vreemdelingen, ja zelfs ook de consuls, het land zoo spoedig mogelijk verlieten, daar hij, ofschoon Gouverneur, aan niemand wie dan ook bescherming kon beloven. Wel is waar heeft de Gouverneur niet gedecideerd gezegd, dat de oorlog spoedig zou uitbreken, maar uit zijne verklaring aan de consuls, dat in de hooge eischen van Engeland in het geheel niet kon worden getreden, kan men opmaken dat het antwoord op het ultimatum negatief en een oorlog daarvan het gevolg zal zijn; zóó ten minste is het door den Nederlandschen consul-generaal opgevat, die het Nederlandsche consulaat heeft gesteld ter beschikking van alle Nederlanders, die daar hun intrek wilden nemen, terwijl tevens eene wacht werd geformeerd, om hen te beschermen tegen onverhoopte aanvallen der Japannezen.

De vrees voor oorlog alhier is zeer groot, zoodat nu reeds vele vrouwen en kinderen eenige mijlen landwaarts in zijn gevlugt. Sommige Nederlandsche, Fransche en Amerikaansche kooplieden hebben contracten gesloten met eenige hier ter reede liggende schepen, om daarin de goederen in hunne pakhuizen aanwezig, te laden; men zal echter zoolang wachten, totdat men zeker weet, of de oorlog is uitgebroken, en zoo ja, dan terstond wegzeilen.

Wij allen wenschen dat het een dag of zes later ware, dan zouden wij zeker weten, hoe het met de zaken staat; dit weten wij echter, dat de Gouverneur van Nagasaki heeft beloofd, dat, wanneer de oorlog is verklaard, hij daarvan de consuls onmiddelijk zal kennis geven, en hun den noodigen tijd laten tot het verlaten der stad."

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR.
Mei	31	Engelsch	Prince Alfred	Wm. Ellison	Londen	27 Febr.	Hongkong
Junij	5	〃	Margaret Mitchell	S. C. Gibson	Hongkong	21 April	Londen
〃	—	Amerikaansch	Versailles	B. F. Sherburne	Kaapstad	3 Mei	Batavia
〃	6	Engelsch	Jane Leech	H. Bingham	Cardiff	10 Maart	Shanghae
〃	7	〃	Omar Pacha	Mottey	Hongkong	26 April	Melbourne, met 20 Chinezen.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Junij	5	Amerikaansch	bark	Clara Rosa Sutil	Limburner	New-York	21 Feb.	Paine, Stricker & Co.
〃	—	Ned. Indisch	brik	Marzoek	D. Cowan	Marawang	27 Mei	P. Landberg & Zonen.
〃	6	〃	bark	IJdroessie	G. van der Meer	Toboali	1 Junij	〃
〃	—	〃	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Singapore	3 〃	W. Cores de Vries.
〃	7	〃	bark	Kim Tian Hoat	Tan Gotjien	Samarang	— 〃	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	8	Amerikaansch	schip	Versailles	Sherburne	New-York	18 Feb.	Paine, Stricker & Co.
〃	9	Nederlandsch	bark	Comm. des Kon. v. d. Heim	J. van Zanten	Nieuw-Zeeland	6 April	. . . .
〃	—	〃	〃	Joan	Laseur	Lek uit zee terug.		Haager & Schuurman.
〃	—	Ned. Indisch	〃	Lachmadie				
〃	—	〃	schip	Padang Pandjang	J. Rehling	Padang	27 Mei	. . . .
〃	—	〃	bark	Fathool Bari	Sech Biljoen	〃	25 〃	. . . .
〃	—	〃	stooms.	Oenarang	Kramer	Soerabaija	7 Junij	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Junij	7	Ned. Indisch	bark	Alnoer	Said Marzoeki	Samarang
〃	—	〃	brik	Sicilie	Leonhardt	Soerabaija
〃	—	〃	stooms.	Menado	Couteron	Sam. Soer. Mak. & Molukken
〃	8	〃	〃	Macasser	J. C. Bierings	Pontianak & Sinkawang
〃	—	Nederlandsch	schip	Dageraad	J. K. Ulrich	Nederland
〃	—	Ned. Indisch	bark	Joesoel Karim	Said Salim	Bali
〃	9	Z. M.	korvet	Prins Maurits der Nederlanden	kapt. lt. t/z. H. Kemper	Nederland
〃	—	〃	stooms.	Bromo	〃 〃 〃 Brut. de la Rivière	Tjilatjap
〃	—	Ned. Indisch	〃	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang
〃	—	〃	bark	Sara Eleonora	C. Brodie	Pekalongan & Samarang
〃	—	Zweedsch	〃	Falco	Martinson	Bangkok
〃	—	Ned. Indisch	〃	Marie		. . . .
〃	—			Haroel Bari	Said Alhabassy	Cheribon
〃	—	〃	brik	Passekan	Je Eng Tjie	〃 Tagal en Pekalongan
〃	—	〃	〃	Boesrol Karim	Said Hoenaman	〃

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Johannes Lodewijk*	A. H. van der Waal	Soerabaija	J. Cézard & Co.
〃	〃	Oranje Nassau	G. Strang van Hees	〃	〃
〃	brik	Nagasaki*	E. Mos	Japan	〃
〃	bark	Watergeus*	H. R. Giezen		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Noordster*	J. Luteyn		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Minerva	J. Botesz		〃
〃	〃	Aegidia en Paulina	P. P. Hooglandt		B. Kopersmit & Co.
〃	schip	Nieuw Holland	H. Willing		〃
Ned. Indisch	bark	Ellen*	Wentholt		〃
〃	brik	Zwaluw*	P. Bloem		Haager & Schuurman.
〃	schoener	Sien Hien*	Tjoe Lian		P. Landberg & Zoon.
〃	bark	Joedoel Wadoed*	Sech bin Taalap		〃
〃	〃	Noorban*	Said Ali		〃
〃	brik	Marzoek*	Cowan		〃
〃	bark	IJdroessie*	van der Meer		〃
〃	brik	Banka*	Siong Akoei	Muntok en Riouw	Buys, Jacobsen & Co.
〃	bark	Jadoel Karim*	Abdul Rachman		〃
〃	brik	Boesrol Karim*	Said Hoenaiman		Coulster.
〃	bark	Lachmadie*	J. Prins		〃
〃	brik	Gapsoen*	Püré		Borneo Comp. Limited.
Engelsch	bark	Colonsay*	Kruymel		Maclaine, Watosn & Co.
〃	〃	Knight*	H. Watson		Büsing, Schröder & Co.
〃	〃	Leven*	Ballard	Cocos-eilanden	Wilson & Co.
Hanov.	brik	Johann Heinrich*	Wulff		C. Bahre & G. Kinder.
Hamburg	bark	Verden*	Koppermann		〃
〃	schip	Said Madschid*	J. G. C. Muller		Metzendorff, Willmans, R. & Co.
Amerikaansch	〃	Versailles*	Sherburne		Paine, Stricker & Co.
〃	bark	Clara Rosa Sutil*	Limburner		〃

De partikuliere schepen zijn aangeduid met een *

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

BROUWERSHAVEN. 21 April. *Ano Mino*, Pejoro, Boston. — 23 *Mary Goddard*, de Ridder, Pasoeroean; *Svea*, Broberg, Cuba. — 24 *Nova Zembla*, Hordijk, Banjoewangi.

HELLEVOETSLUIS. 17 April. *Kalimaas*, ..., Texel.

TEXEL. 22 April. *Schelde*, Hoefman, Padang.

Vertrokken.

BROUWERSHAVEN. 17 April. *Maarten van Rossem*, Gerrebrands, Bat.

HELLEVOETSLUIS. 19 April. *Vesta*, v. Eyk, Samarang.

TEXEL. 16 April. *Amalia Augusta*, de Veer, Batavia; *Maria Catharina*, Kluijt, Kanagawa; *Anna & Elise*, de Roever, Newcastle. — 19 *Eensgezindheid*, v. d. Waal, Samarang.

Zeilklaar.

BROUWERSHAVEN. 24 April. *Jason*, v. Beeren, Batavia; *J. C. Schotel*, de Groot, do.

HELLEVOETSLUIS. 24 April. *Nederland & Oranje*, Bouwmeester, Batavia; *Delft*, v. Geelkerken, do.; *Willem Kroonpr. der Ned.*, Zetteler, do.; *Zanzibar*, Körner, Hongkong.

TEXEL. 23 April. *Gerard Pieter Servatius*, Wamsteker, Batavia.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

FALMOUTH. 23 April. *Binghorn*, Raberg, Rangoon (n. Rott.)

YARMOUTH. 21 April. *Maria*, Wulven, Shields (n. Batavia.)

SHIELDS. 20 April. *Joh. Christina*, Leclercq, Dordt, beiden om voor Soerabaija te laden.

HAMBURG. 14 April. *Fata Morgana*, Sternberg, Batavia.

ST. HELENA. 7 Maart. *Argo*, v. Teutem, Java, vertrok n. Amsterd. — 8 *Baron van Hardenbroeck*, Henny, Padang, vertrok 9 n. do. — 9 *Tweelingzusters*, de Jong, Java, vertr. 10 n. do.

HAVANA. 27 Maart. *Harmonie*, Luders, Cardiff.

Vertrokken.

LONDEN. 14 April. *Nord*, Lange, Batavia. — *William Simpson*, Napier do.

GLASGOW. 17 April. *Maria Adolphina*, Blom, Saigoon. — 18 *Maria Catharina*, de Bos, do.

SHIELDS. 17 April. *Burgem. van Middelburg*, Hoek, Onrust; *Zes Gezusters*, Rutgers, Batavia.

GIBRALTAR. 6 April, *Economie*, Visser, (v. Marseille) Hongkong (na geëindigde reparatie.)

In lading.

SHIELDS. 17 April. *Twee Cornelissen*, Kreije, Soerabaija; *Oscar I*, Thompson, Batavia; *Christina & Jeannette*, Rademaker, do.

Schepen in Lading.

TE AMSTERDAM.

naar	
Batavia	Alcyone. — Haacke
〃	Gebroeders. — de Groot
〃	Staatsraad van Ewijck. — de Winter
〃	Nicolaas Witsen. — Portengen
〃	Goede Verwachting. — Hillenius
〃 (*voor Passagiers*)	Anna. — Bok
〃 en Soerabaija	Almonde. — Surie
〃 en id.	Henriette Maria. — Tjebbes
〃 en id.	Cornelis Gips. — N. N.
〃 en Samarang	Willemina en Clara. — Abrahamsz
〃 en id.	Azia. — Molenaar
Samarang	Kaap Hoorn. — Dik
〃	Henriette. — N. N
Soerabaija	Kijkduin. — Dekker
〃	Stad Enschedé. — Kretschmer
〃	A. R. Falck. — v. Duyvenbooden
Singapore en Makassar	Sir Robert Peel. — Lange
Kanagawa en Desima	Rupel. — Knaap
Kaap de Goede Hoop	Princes Amelia. — Gesmeteld

TE ROTTERDAM.

naar	
Batavia	Kosmopoliet. — Bouten
〃	Nederland en Oranje. — Bouwmeester
〃	Delft. — van Geelkerken
〃	Vier Gezusters. — Bik
〃	Cortgene. — Rasman
〃	India. — Vonck
〃	Loevestein. — Hulshoff
〃 en Soerabaija	Ridderkerk. — Teerlink
〃 en id.	Ida Wilhelmina. — Rotgans
〃 en id.	Bulgersteyn. — Geerling
〃 en id.	Willem, Kroonprins der Nederlanden. — de B. Zetteler.
〃 en id.	Bilderdijk. — Victor
〃 en id.	Jeannette en Cornelia. — Verhoeven
〃 en Samarang	Jannetje. — Lupcke
Soerabaya	Huydecoper. — Ninck Block
〃	Vier Gebroeders. — Bunk
〃	Johanna Maria. — Wilhelmie
Padang	Brouwershaven. — Huizer
Macassar	Macasser. — Vitringa Coulon
Singapore en Makassar	Constance. — Sipkes
〃	Joh. Christ. Simony. — Korfoed
Manilla, via Hongkong	Zanzibar. — Körner
Melbourne	Columbine. — Koch
〃	Sophia Koningin der Nederlanden. — Klein.

Vrachten.

Van Nederland naar	Batavia	f 15 à 20		
〃 〃 〃	Samarang	〃 20 〃 25		
〃 〃 〃	Soerabaija	〃 25 〃 30	met 15%	zwaar goed 2/3 vracht.
〃 〃 〃	Singapore	〃 36 〃 40		
〃 〃 〃	Makasser	〃 — 〃 —		
〃 〃 〃	Padang	[illegible] 〃 60		
〃 〃 〃	Hongkong	[illegible]		
〃 〃 〃	Kaap de Goede Hoop	[illegible]		
〃 〃 〃	Japan	[illegible]		
〃 〃 〃	Australie	[illegible]		
〃 Engeland 〃	Australie	〃 3 〃 〃 [illegible]		
〃 〃 〃	Singapore	〃 1½ 〃 〃 2		
〃 〃 〃	Java	〃 2 〃 〃 —		
〃 〃 〃	China	〃 2 〃 〃 2½		

Gepraaide Schepen.

9 Maart, op 1o 44' NBr. en 24o 10' WL., *Voorwaarts*, Kerkstra, v. Hamburg n. Brazilie.

4 April, op 46o 30' NBr. en 10o 40' WL., *Caspar de Robles*, v. Slooten, v. Amst. n. Suriname.

11 April, op 41o NB. en 30o 28' WL., *Wassenaar*, Hofstee, v. Java n. Amsterdam.

13 April, op 49o 15' NB. en 6o 30' WL., *Onrust*, Jonker, v. Rott. n. Melbourne.

23 April, in de Hoofden, *Maria Adriana*, v. d. Held, v. Shields n. Soerabaija.

Scheepstijdingen.

ROTTERDAM 24 April. Men is zonder berigt aangaande het schip *Jan de Wit*, kapt. Guyt, 12 Oct. van Batavia n. Rott. vertr. en 6 Nov. daaraanvolgende gepraaid op 28o 44' Z. Br. en 51o OL.

RIO-JANEIRO 25 Maart. Het schip *Silentium*, kapt. Schagen van Leeuwen, v. Rott. n. Melbourne, alhier met schade binnengeloopen, heeft de reparatie volbragt en is gereed om de lading weder in te nemon. De kapitein heeft bodemarij genomen tegen 22 pct.

Bevrachting der Ned. Handelmaatschappij.

16 April 1863. — 29 schepen.

SCHEEPSNAMEN.	Gemeten Lasten.	Laatst Bevracht voor de N.H.M. binnengekomen:
Voor Amsterdam.		
Graaf van Heiden Reinestein, ex Generaal van den Bosch. — Boer	320	23 November 1858.
Schoonderloo. — Otto, van Delftshaven	253	26 Januarij 1861.
Kijkduin. — Dekker	192	24 Februarij 〃
Stad Assen. — Haverbult	273	8 December 〃
Gebroeders. — de Groot	178	28 Januarij 1862.
Catharina Maria, ex Schouwen. — van Amerongen, van Rotterdam	337	〃 〃 〃
Willemina Clara. — Abrahamsz	342	20 Februarij 〃
Gouvern.-Gener. Duymaer v. Twist. — Hoeksma	255	21 〃 〃
Anna. — Bok, van Delftshaven	441	18 Maart 〃
Luconia. — Admiraal, van Rotterdam	319	24 〃 〃
Kon. Nederl. Yachtclub. — Zack, van Alblasserdam	330	31 〃 〃
Azia. — Molenaar	235	1 April 〃
Duiveland. — Marcussen, van Rotterdam	328	〃 〃 〃
Wilhelmina Johanna, ex Dina. — Anderson, van Rotterdam	342	4 〃 〃
Minister van Hall. — de Haas	219	22 〃 〃
Pieter Schoenmakers. — van Varelen, v. Rott.	372	
Voor Rotterdam.		
Cornelis Wernard Eduard. — Bakker	320	29 Maart 1860.
Catharina Wilhelmina, ex Koning Willem II. — Kluin	574	30 Januarij 1861.
Loevesteyn. — Hulshoff	389	31 〃 〃
President van Rijckevorsel. — Vermey	449	24 October 1861.
Jan Daniel. — Zweede	345	5 December 1861.
Bulgersteyn. — Geerling	305	11 Januarij 1862.
Hugo Grotius. — Vogelzang	356	2 Februarij 1862.
Commissaris des Konings v. d. Heim. — van Santen, van 's Gravenhage	351	20 〃 〃
Voor Dordrecht		
Boni, ex Kemanglen. — Möller	303	18 Maart 1862
Jeannette Cornelia. — Romijn	260	31 〃 〃
Tagal. — Göbel	391	2 April 〃
Voor Middelburg.		
Noordster. — Luteyn	237	1 April 1862.
Voor Schiedam		
H. Liduina. — van Brink	236	4 Februarij 1862.

Het schip Staatsraad van Ewijck, kapt. de Winter, is aangenomen tot transport van het detachement troepen naar Batavia (Zie vorig nummer.)

Tijdingen.

Het schip Jan de Wit, kapt. Guyt, den 12 October 1862 van Batavia naar Rotterdam vertrokken, is tot heden toe niet aangekomen.

Geveilde Schepen en Scheepsparten.

1863.		Gebouwd Anno:	Gemeten Lasten.	Opbrengst.
Te Amsterdam.				
13 April	Cornelia. — Witt	1849	410	f 37600 verk.

aan de reeders van Overzee & Co., te Rotterdam, en zal gevoerd worden door kapt. van Amerongen.

Schepen uit de hand te koop.

Te Rotterdam, het Amerikaansche fregatschip Crystal Palace, groot 331 Nederl. lasten, aldaar liggende.

Schepen uit de hand verkocht.

Het schip [illegible] (ex [illegible]), kapt. [illegible], anno 1833, groot [illegible] lasten.

Het schip van Galen, kapt. Brandligt, anno 1839, groot 321 lasten, aan eene Noordsche reederij.

Het schip Admiraal Tromp, kapt. van Tubergen, anno 1837, groot 397 lasten, aan eene Noordsche reederij.

Het schip Bato, kapt. v. d. Burg, anno 1836, groot 475 lasten, 4 April ll. in veiling te Dordrecht opgehouden, aan eene Engelsche reederij, zoo men zegt tot om f 32,000.

De verkoopprijs van het schip Broedertrouw, in het vorig nummer vermeld, is volgens ontvangen mededeeling niet juist.

Veilingen van Schepen en Scheepsparten.

1863.		Gebouwd Anno:	Gem. Lasten.
Te Amsterdam.			
27 April	Amerika. — Zeeman	1853	271
— 〃	Burgemeester van Reenen. — Zwaneveld	1854	276
— 〃	2 Aandeelen, elk f 500, sleepdienst Noord-Holl. Kanaal.		
Te Rotterdam.			
5 Mei	Alcor. — van Oppen	1854	303

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar Batavia: Per *Jason*, kapt. J. H. L. van Buren: De heeren mr. A. A. Buyskes en echtg.; kapt. t/z. I. J. Westerouwen van Meeteren; kapt. der inf. J. C. Horner; D. J. Crol, E. Wrederhold; G. Wrederhold; C. Gips D. Bz.; J. Bekkers; Boerlage; J. van der Does de Bye; A. van der Does de Bye; Senn van Basel; Jasper en Eikema; mejufvr. C. & C. M. Castens; mevr. Hensen en zuster; mejufvr. L. van den Bergh; mevr. Buskens en twee kinderen; mevr. de wed. C. Jasper; mejufvr. Jasper; drie Javaansche Bedienden.

Per *Nederland & Oranje*, kapt. J. Bouwmeester: De heer A. ten Bosch, offic. van gezondh., en mevr. der Kinderen met 3 kinderen.

Per *Amalia Augusta*, kapt. van Marle: De heer Ketting Olivier en fam.; mej. J. L. C. C. Tielenius Kruythoff.

Naar Kanagawa: Per *Maria Catharina*, kapt. Kluyt: De heer Schelfhout.

250ste STAATS-LOTERIJ.

PRIJZEN VAN f 100 EN DAARBOVEN.

Vijfde Klasse.

11de Lijst: Nos. 3322 en 9584, ieder f 1000; Nos. 1507 1579 5128 6316 en 11744, ieder f 400; Nos. 285 1082 1130 1759 3432 3975 13737 16905 18466 en 19151, ieder f 200; Nos. 5050 14100 14603 14830 17888 en 18852, ieder f 100.

12de Lijst: No. 11422, f 1000; Nos. 5270 8389 13609 15733 en 15937, ieder f 400; Nos. 303 13888 14814 19334 en 19475, ieder f 200; Nos. 2188 3750 7469 8754 14031 14204 17151 en 17685, ieder f 100.

13de Lijst: Nos. 3029 en 6850 ieder f 1000; Nos. 7559 en 14314, ieder f 400; Nos. 8919 9631 10414 11870 12932 en 19531, ieder f 200; Nos. 2 1534 3126 4231 6110 8865 11265 11312 12404 15706 16435 17069 17605 18481 en 18890, ieder f 100.

14de Lijst: No. 3107, f 1500; No. 2142, f 1000; Nos. 8965 9828 11632 13713 14612 16491 en 19507, ieder f 400; Nos. 1303 3313 4007 4467 5808 8094 14054 en 17246, ieder f 200; Nos. 2332 3434 5993 6154 11723 12777 12963 13029 15434 16776 en 17585, ieder f 100.

15de Lijst; No. 463, f 10,000; No. 8499, f 1500; Nos. 5638 en 14740, ieder f 1000; Nos. 4484 12400 12921 en 14585, ieder f 400; Nos. 398 en 4002, ieder f 200; Nos. 6734 9718 10686 14033 14925 en 15282. ieder f 100.

16de Lijst: No. 717, f 5000; Nos. 3087 en 11769, ieder f 1000; No. 19362, f 1000 en Premie van f 30,000; Nos. 9031 10216 12702 en 16255, ieder f 400; No. 19125, 200; Nos. 878 6017 7072 12310 12800 12976 12996 15977 17009 17133 17370 17543 en 19288, ieder f 100.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 April.

De handel aan onze kolon. warenmarkt was — met uitzondering van den belangrijken omzet in Ruwe en Geraff. Suiker — gedurende de laatste 8 dagen van uiterst weinig beteekenis, zich bepalende tot de afdoening van eene partij Necransie Rijst, de veiling der lading China Thee, per Glendoveer, den betrekkelijk vrij geanimeerden omzet van enkele partijtjes Katoen en den verkoop van 68 leggers Soerabaija Alcohol. De stemming in het algemeen bleef echter onveranderd vast.

KOFFIJ. De volgende verkoopen vonden in O. I. Koffij plaats sedert de vorige opgaven, als alhier:

880 Balen Java, ex Gebroeders, waarvan:
605 Bn. goed ord. groenachtig, onzuiver, tot 45 cs.
134 〃 〃 〃 bleek groenachtig tot 45½ cs.
en 141 〃 〃 〃 tot mooi goed ord. groenachtig tot 46½ cs.

en te Rotterdam:

915 Balen Java, ex Cornelis Wernard Eduard, waarvan:
274 Bn, goed ordinair groenachtig, tot 45½ cs.
en 711 〃 〃 〃 kleurig tot 46 cs.
689 Balen Java, ex Crystal Palace,
mooi goed ord. mat groenachtig Pamanoekan tot 46½ cs.
1000 Balen Java, ex Cornelis Wernard Eduard,
goed ordinair bleek groenachtig tot 46¼ cs.
1405 Balen Makasser, ex Edouard en Marie, waarvan:
1250 Bn. goed ord. bleek groenachtig } tot 44½ cs.
134 〃 〃 〃 〃 geelachtig }
en 23 〃 geel }

De markt was in eene aangename stemming en groote partijen werden op speculatie genomen, zoodat de ordinaire en goed ordinaire soorten uit de laatste N.H.M.-veiling coulant met ½ cs. avans betaald werden. Fijne soorten zijn vast, doch zonder veel vraag.

SUIKER, met levendigen handel tot zeer vaste prijzen, hoofdzakelijk voor de behoeften der raffinaderijen, die ten gevolge van de openstelling der Russische havens voor geraffineerd Suiker, gedurende de laatste drie weken ongeveer 10 millioen kilo hebben verkocht tot stijgende prijzen. Vooral de bruine en middel Nrs van No. 1 à 15 blijven zeer gevraagd en tot f 1 à f 1¼ boven Maart coulant te plaatsen. De mooije stoomsoorten No. 17 à 20 trekken daarentegen minder attentie, daar er voor Rusland bijna geen ruw Suiker meer wordt gekocht, tengevolge van bovengenoemden maatregel.

De voornaamste afdoeningen, die bekend zijn geworden, hebben bestaan in:

1102 Krjs. Samar. No. 15, fraai, op zolder, ex Lady Egidia, à f 35.
231 〃 Cherib. No. 16, goed en vochtig, op zolder, ex Mentor, à f 35½.
293 〃 Prbol. No. 12½, zeer goed, pr. Hugo Grotius, à f 32 voetst.
951 〃 Soerab. No. 16, fraai fijn stoom, pr. Cornelis Gips, à f 36½ voetst.
404 〃 〃 〃 17¾, fraai, pr. Corn. Gips, à f 37½ vst.
882 〃 〃 〃 10¾, pr. Hendrina, à f 30½ voetst.
599 〃 〃 〃 10½ pr. Alblasserdam, à f 30 voetst.
467 〃 〃 〃 16½, pr. Atlantic, à f 37 voetst.
495 〃 〃 〃 16, pr. Arracan, à f ¾ boven Maart.
640 〃 〃 〃 15, zeer mooi, à f 35½ voetst.
573 〃 〃 〃 16¾, fraai, ex Three Bells, à f 37.
488 〃 Cherib. 〃 11 ed 14, pr. Kortenaar, à f 1 en f 1¼ boven Maart.
1577 〃 Soerab. 〃 8½, goed, pr. Cleopatra, à f 28 voetst.
1691 〃 〃 〃 13¾, pr. Madura, à f 1 boven Maart.
1237 〃 Cherib. 〃 13 pr. Eugénie, à f 1¼ voven Maart.
643 〃 Soerob. 〃 14, zacht, pr. J. M. Kemper, à f 34 vst.
237 〃 〃 〃 17, fraai stoom, pr. Acadia, à f 38 vst.
677 〃 〃 〃 16¾, zeer goed en fraai fijn stoom, pr. Alblasserdam, à f 37¾ voetst.
643 〃 〃 〃 15, zeer goed en fraai, pr. S. van Heel, à f 35½ voetst.
1472 〃 〃 〃 12¼, goed en fraai stoom, pr. 3 Gebroeders, à 32 voetst.
462 〃 Samar. 〃 15, pr. Pollux, à f 1½ boven Maart.
1083 〃 Soer. en Passar. No. 16¼, pr. Carina } prijs geheim.
660 〃 do. do. 〃 14 à 18 〃 〃 }
819 〃 Soerab. zeem. No. 14½, mooi, pr. Quartet, f 35 vst.
489 〃 Passar. 〃 〃 16. zeer mooi fijn stoom, per Quartet, à f 37 voetst.

Door de N.H.M. zijn tegen 12 Mei te Rotterdam in veiling aangeslagen: ca. 71,600 Kranj. en Kann. en 190 Vaatjes Java Suiker.

Gedurende de laatste 10 jaren hebben de Mei-veilingen der N.H.M. bedragen:

in 1862...66,033	Kr. en Kan.	in 1857..100,799	Kr. en Kan.
〃 1861...63,461	〃 〃	〃 1856...78,649	〃 〃
〃 1860...83,711	〃 〃	〃 1855...56,483	〃 〃
〃 1859...70,895	〃 〃	〃 1854...57,218	〃 〃
〃 1858...87,762	〃 〃	〃 1853...59,818	〃 〃

RIJST. De omzettingen alhier bepaalden zich sedert de vorige mail tot: 4471 Balen Indramayo Tafel, ex Cornelis Gips, tot geheimen prijs, en 1390 do. do. in 't vlies, en [illegible], tot f 13½. Te Rotterdam hadden geene eerstehands verkoopen in Java Rijst plaats, doch aldaar werden van Necransie circa 5860 Balen, ex Forsterlandet, tot f 6¼ afgedaan.

De markt blijft voortdurend zeer vast.

In gepelde Rijst gaat weinig om.

SPECERIJEN. Van zwarte Peper werden alhier 282 Balen, ex Cornelis Gips, tot 23 cs. in cons. verkocht. De tegenwoordige eerstehands voorraad bestaat alhier uit 3049 Bn. en te Rotterdam uit 350 Bn.

Omtrent de overige Specerijen is niets bijzonders op te geven.

THEE. De lading Chinesche Thee, door partikulieren op 22 April te Rotterdam geveild, was aldus gesorteerd en leverde het volgende resultaat:

Aanvoer 1863. — Liggende in Entrepôt.
Gemerkt Glendoveer.

No.		Smaak.	Blad.	Cents.
		KAISOW CONGO.		
45.	103/4 Kn.	vrij goed	bont, iets stofferig	99 à 100
		FINE KAISOW CONGO.		
46.	271/4 〃	goed	vrij goed	113 〃 116
		FINEST KAISOW CONGO.		
47.	372/4 〃	zeer goed	zeer goed	123 〃 126
48.	401/12 〃	zeer goed	goed	129 〃 131
49.	326/4 〃	zeer goed, iets geurig	goed	140 〃 —
		KAISOW CONGO.		
50.	300/4 〃	zeer ordinair	stofferig	79 〃 81
51.	377/4 〃	zeer ordinair	zeer stofferig	73 〃 76
52.	450/4 〃	ordinair	zeer stofferig	72 〃 78
53.	261/4 〃	ordinair	stofferig	73 〃 76
54.	250/12 〃	redelijk	ziftsel	60 〃 65
55.	186/4 〃	redelijk	ziftsel	67 〃 68
56.	234/4 〃	goed ordinair	iets stofferig	92 〃 95
57.	336/4 〃	ordinair	zeer stofferig	70 〃 —
58.	378/4 〃	goed ordinair	stofferig	77 〃 79
59.	65/4 〃	vrij goed	bont, iets stofferig	90 〃 91
60.	206/4 〃	vrij goed	bont, iets stofferig	88 〃 92
61.	350/12 〃	redelijk	ziftsel	60 〃 62
		FINEST KAISOW CONGO.		
62.	177/12 〃	zeer goed en geurig	zeer goed	148 〃 149
63.	240/4 〃	zeer goed, iets geurig	zeer goed	131 〃 133
		FINE KAISOW CONGO.		
64.	265/4 〃	goed, iets geurig	goed	121 〃 123
		FINEST KAISOW CONGO.		
65.	319/4 〃	zeer goed en geurig	zeer goed	150 〃 —
		FINE KAISOW CONGO.		
66.	[illegible] 〃	zeer ordinair	zeer stofferig	60 〃 61
		EXTRA SUPERFINE SOUCHON.		
67.	132/4 〃	fijn en geurig	goed	183 〃 184
		SUPERFINE SOUCHON.		
68.	596/12 〃	zeer goed	goed	160 〃 161
69.	238/4 〃	goed	goed	150 〃 153
		EXTRA SUPERFINE FLOWERY PECCO.		
70.	254/4 〃	goed	mooi grijs	172 〃 170
71.	40/4 〃	zeer goed	zeer mooi grijs	191 〃 193
72.	49/4 〃	zeer goed	mooi grijs	192 〃 —
73.	20/4 〃	zeer goed	zeer mooi grijs	192 〃 —
74.	144/4 〃	goed	vrij mooi grijs	151 〃 150
75.	4/4 〃	zeer goed	zeer mooi grijs	185 〃 —

Van No. 45 zijn 8, van No. 49 zijn 32, van No. 50 zijn 20, van No. 51 zijn 26, van No. 59 zijn 3 en van No. 65 zijn 40 koopen opgehouden; later werden van No. 50, 51 en 59 nog 398 Kisten verkocht.

Te Rotterdam verwacht men van Fow-Chow-Fow de lading Marco Polo, bestaande uit: 2200/4 en 398/12 Kn. Congo, 586/12 Kn. Pecco Congo en 113/4 Kn. Souchon.

TABAK. Bij inschrijving werden alhier afgedaan; 136 Pakken Java X, ex Edouard en Marie, en 300 do. do. PK, ex Elisabeth Susanna.

Op 30 April zullen alhier in veiling worden aangeboden:

753 Pakken Java TR. ex India,
137 〃 〃 VA, } ex Jeannette Cornelia,
109 〃 〃 WGJ, }
40 〃 〃 Goebok, ex Graham,
523 〃 〃 BK, ex Robert Small,
720 〃 〃 KL/HBvH, ex idem en Three Bells.

De voorraad bedraagt alhier 3635 Pn. en te Rotterdam 127 Pn. Java.

Te Rotterdam werden 2300 Pakken Arracan tot onbekenden prijs afgedaan.

Bij inschrijving zullen te Rotterdam op 1 Mei 30 Pakken Java Tanggoel, ex Three Bells, aangeboden worden.

HUIDEN. Hiervan werden de volgende afdoeningen bekend, als alhier: 640 O. I. Runder, ex Star of the North, 1000 Java do. ex Samuël, en 835 do. do. restant ex Peking: en te Rotterdam: 1000 Samarang Buffel, ex Scotland, en 778 Batavia Buffel, ex Crystal Palace; alles tot geheim gehouden prijzen.

METALEN. In Banka tin valt weinig verandering te vermelden; bij gebrek aan afdoeningen is de prijs niet hooger aan te nemen dan f 77 à f 76¾. In de andere Metalen kwam geede verandering.

Van ARAK zijn afgedaan, alhier: 100 Leggers, ex Amalia Augusta, 39 do. ex Helena en Anna en 95 do. ex Three Bells; en te Rotterdam: 30 Leggers ex Oscar I en 68 do. Alcohol, ex Hugo Grotius; alles tot onbekende prijzen.

DROOGERIJEN. Campher, tot [illegible] cs. werd Chin. alhier verhandeld, doch op dezen oogenblik zonder vraag. Japan zonder disponiblen voorraad.

Cassia fistula. De laatst te Rotterdam per India aangevoerde partij, werd bij aankomst tot geheimen prijs afgedaan.

Cassia vera blijft vast gestemd.

Cubeben. Door gebrek aan vraag blijven de voorhanden partijen onverkocht.

Gum damar. Van prima kwal. werden eenige partijen tot 22½ à 23 cs. afgedaan.

Gum elastiek. Alleen eenige vermengde of ordinaire partijen werden ver beneden de notering verkocht.

Gutta percha. Voor ca. 30 pik. vrij goede kwal. werd een hooge prijs besteed.

Ol. kajoepoeti. Op 30 April komen te Rotterdam 1500 Flesschen in veiling.

Terra japonica. Te Rotterdam werden 170 Pakken zeilende tot f 12½ afgedaan.

Was. Japansche blijft willig gestemd.

Bindrotting. De particuliere afdoeningen geschiedden tot hooge prijzen.

VERFWAREN. Indigo. Afdoeningen zijn niet te vermelden. De koopers zijn in afwachting der naderende veilingen zeer teruggetrokken.

Cochenille zonder handel.

Sapan- en Kadranghout. Van beide soorten is weinig voorhanden; de vraag is zeer gering en de notering alleen bij kleine partijen te bedingen.

Kurkuma blijft gedrukt.

O. I. Salpeter onveranderd.

Veilingen.

DOOR DE NEDERL. HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Amsterdam, 29 April.
1728/2 en 4/1 Kisten Java INDIGO,
40 〃 〃 COCHENILLE.

Rotterdam, 1 Mei.
1389/2 en /4 Kisten Java INDIGO.

Rotterdam, 12 Mei.
71,600 Kranj. en Kan. } Java SUIKER.
190 Vaatjes }

DOOR PARTICULIEREN.

Rotterdam, 30 April.
801 Kisten Java INDIGO.
5 〃 Manila 〃

Rotterdam, 30 April.
111 Kisten GOM DAMAR.
10 Korven GOM ELASTIEK.
50 Pakken CASSIA VERA.
5 Kisten SCHILDPAD.
1500 Flesschen OL. KAJOEPOETI.

Amsterdam, 30 April.
2282 Pakken Java TABAK.

Te Batavia, den 10 Junij 1863.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ... Per legg.	67.50	70.—	afgedaan.
Cassia Vera	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben ... Per pic.	....	....	〃
Foelie No. 1 Benkoelsche	20.—	25.—	lusteloos.
Gom Elastiek ... Per pic.	93.—	....	verkocht.
〃 Benzoin	....	....	〃
〃 Dammar ... Per pic.	19.50	....	〃
Gutta Percha	....	....	nt. ter markt. Zeer gezocht.
Huiden, Koe	2.75	3.50	} weinig begeerd.
〃 Buffel ... Per stuk.	2.50	3.75	}
Indigo	4.20	....	1ste kwal. zeer schaarsch.
Japan Boomwas	35.—	....	afgedaan.
Kamfer, Japan. per Balie	....	....	zonder aanvoeren.
Koffij, Java	43.—	....	afgedaan.
Padang	....	....	niet ter markt.
Koper, Japansch	....	....	niets aan de markt.
Kruidnagelen ... Per pic.	45.—	....	afgedaan.
Notenmuscaat No. 1 Benkoelsche.	55.—	....	weinig vraag.
Peper, zwarte	14.75	16.—	zonder aanvoeren.
〃 witte	28.—	....	ontbreekt.
Rotting, Banjermassing	10.—	13.—	verkocht.
〃 Padang	8.50	9.—	〃
Rijst, Indramaijoe met zakken	....	....	
〃 Witte Batavia 1e kwalit.	190.—	205.—	} weinig vraag, geringe aanvoeren.
〃 〃 〃 2e 〃	150.—	170.—	}
〃 Carga	130.—	140.—	
〃 Padang	....	....	
Sapanhout Manila in Entrep.	3.—	....	lusteloos.
〃 Bima ... Per pic.	2.—	2.50	〃
Suiker No. 16	14.50	15.—	afgedaan.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Was	180.—	....	zeer begeerd, geene afdoen.
Tin, Billiton	84.50	....	gemidd. op vendutie.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 100½ à 101½.
〃 Londen 〃 Zigt f 11.52½ à f 11.55.
〃 China f 2.80 per dollar nominaal.
〃 Singapore f 2.82½ per dollar, verkoopen.
〃 Calcutta f 122 per 100 Cs. Rs. nominaal.

Spetiën.

Sovereins f 11.90 afgedaan.
Dukaten f 7.— oude.
〃 f 5.75 nieuwe.
Mexikaansche Dollars f 2,78 nominaal.
Doubloenen roode f 39.— zonder voorraad
〃 geele f 42.— 〃 〃
Tien gulden stukken f 10.—
Chineesch goud in staven f 38.— per reaal.

Te Soerabaya, 3 Junij 1863.

Arak ℘ legg. f 65.— Nominaal.	Rijst, witte ℘ koij. f 210 à f 240.—
Cassia Vera ℘ pik.	〃 Carga ℘ koij. f 140 à f 180.—
Huiden, Koe ℘ pik. f 35.— @ f 45.—	Sapanhout ℘ pik. f 3.— à f 4.—
〃 Buffel ℘ pik. f 15.— @ f 18.—	Suiker No. 16 ℘ pik. f 15 op levering.
Koffij, Java ℘ pik. f 40.—	Tabaksbladeren ℘ pik.
〃 West Ind. ber. ℘ pik. f 42.—	Tamarinde ℘ pik.
Kurkema ℘ pik.	Wisselk. op Ned. à f 100 à f 100½
Lange Peper ℘ pik. f 10.— @ f 11.—	Vrachten ℘ last f 75.— voor Tabak,
Rotting ℘ pik. f @ 9½.	f 60.— voor Suiker.

AANGEBRAGTE REGALEN te Batavia.

VAN 5 TOT 9 JUNIJ 1863.

Van Nederland per *Johannes Lodewijk*.

1 kistje gemerkt WH / M.
1 pakje 〃 H & G No. 248.
1 〃 Ned. O. Indisch Zendeling-en Bijbelgenootschap te Batavia.
2 kistje gemerkt H No. 1—2.

Van Singapore per stoomb. *Koningin der Nederlanden*.

1 kistje gemerkt D H.
1 〃 FJTOC No. 13 Batavia.
1 pakje E. F. A. Gijsbers, adres W. F. Gijsbers Batavia.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen Moete nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

Snelpersdruk van H. M. VAN DORP, Batavia.